

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 március 27, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 85. szám

Ujabb robbanások a román petroleumvidéken

Róma cáfolja a hármasszerződés hírére — A pápa csüförtökön fogadja Teleki
A Deutschland a Queen Mary üldözésére indult

Vatikánvárosból jelenti az Avall: XII. Pius pápa csüförtökön, március 28-án magánkihallgatáson fogadja Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt.

Párisból jelenti az Avall: A keddi reggeli párisi lapok behatóan foglalkoznak az utóbbi napok élénk diplomáciai tevékenységével. A lapok kiemelik, hogy az érdeklődés középpontjában ismét a dunai és a délkelet-európai kérdés áll. A Journalban St. Eriice Teleki római látogatásával kapcsolatban kiemeli a Róma és Budapest közti teljes összhangot. A cikkíró szerint az olasz—magyar együttműködés semmiféle északi nyomással sincs kapcsolatban. A cikkíró ezután utal az Olaszország és Jugoszlávia, valamint Bulgária közti teljes összhangra. A cikk szerint a háromhatalmi megegyezésre irányuló német terv Moszkva tartózkodó magatartásán hajóforést szenvedett.

De Kerillis az Epoque című lapban Teleki gróf római látogatásával kapcsolatban többek között azt írja, hogy az olasz politika problémái sokkal egyszerűbbek, mint a német—országi együttműködés kérdései.

A FRANCIA—OLASZ VISZONY VÁLTOZATLAN

Rómából jelenti: A Popolo di Roma különösnek találja, hogy egyes angol lapok Teleki Pál gróf római látogatásával és az angol—román kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban párhuzamot akarnak vonni az olasz—magyar és az angol—román kapcsolatokról. A Róma—Budapest tengelyt nem lehet összehasonlítani a London—Bukarest vonallal, amely egész más alapokon nyugszik.

A lap a továbbiakban beszámol arról, hogy Reynaud francia miniszterelnök hosszú kihallgatáson fogadta a párisi olasz nagykövetet. Nincs tudomásunk arról — írja a lap —, hogy Franciaország magatartása Olaszországgal szemben megváltozott volna. Az olasz—francia kapcsolatok továbbra is holt ponton nyugszanak. A lap párisi tudósítója megállapítja, hogy az új francia miniszterelnök cikkírói mind a Moszkvához való közeledésről írnak és ezt ajánlják a kormánynak. Ugyalászik, újabb kísérlet indul meg abban az irányban, hogy Moszkvát elszakítsák Berlintől.

Az olasz sajtó egyébként rámu-

tat arra, hogy a nyugati fővárosok figyelme jelenleg a Balkán felé fordul és a szövetségesek diplomáciája azon fáradozik, hogy semlegesítse Németország délkelet-európai tevékenységét. Londoni

felfogás szerint — írják az olasz lapok — ennek a tevékenységnek az a célja, hogy Németországot délkelet felől egy második Siegfried-vonal, a barátj államok egész serege védjék.

„Cselszövény a Balkánon“

Rómából jelenti: Olasz politikai körökben »szencziós pluto-demokrata propagandának« minősítik azt az ötletet, hogy az olasz és német kormánynak szándékában lenne triumvirátust létesíteni Moszkvával, hogy a Balkánt és a Dunamedencét három befolyási körzetre osszák fel. Gajda a Voce d'Italia keddi számában »Cselszövény a Balkánon« cím alatt azt írja, hogy a két demokrácia mérgező merényletéről van szó, amely egyformán irányul Olaszország és Németország ellen.

A TENGELEY ES DÉLKELETEURÓPA

Berlinből jelenti a német távirati iroda: Valamennyi német lap beszámol a magyar miniszterelnöknek az olasz külügyminiszterrel folytatott hosszú és szíves megbeszéléséről. A Deutsche Allgemeine Zeitung vezércikkében hangsúlyozza, hogy a magyar miniszterelnököt Rómában a háboru kiterjesztését célzó bármiféle politikával szemben tanusított olasz örökösre való utalással üdvözölték. Rámutat a lap a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz cikkére és kiemeli, hogy Délkelet-európa az államférfiak felelősségvételének köszönheti, hogy a mai napig sikerült megkímélnie magát súlyos megrázkódtatásoktól. Délkelet-európa ma már tudja, hogy jóléte egyértelmű békéjével s függetlenségével.

Ezt a függetlenséget a Berlin—Róma tengely hatalmainak építő politikája tiszteletben tartja és minden tekintetben támogatja.

MAGYARORSZÁG UJRA AZ ÉRDEKLŐDÉS ELŐTERÉBEN

Londonból jelenti: Az angol közvélemény kezdettől fogva élénk figyelemmel kíséri a magyar miniszterelnök olaszországi útját. A Reuter-iroda részletes jelentésekben ismerteti a római látogatás egyes mozzanatait és főbb angol lap Teleki fényképét is közli. A Reuter-iroda jelentése ismerteti az olasz sajtó üdvözlő cikkeit, valamint a magyar lapok megállapításait a magyar—olasz viszony változatlan szilárdságáról. Az angol lapok általában hangoztatják, hogy a római megbeszélések során minden olyan kérdés szóba kerül, mely Magyarországot a háboru óta kialakult kelet-európai helyzettel kap-

csolatban érdekelheti. A Reuter-iroda Ciano és Teleki megbeszélésével kapcsolatban mértékadó olasz helyről úgy értesül, hogy a megbeszélés egyaránt szolgálta Olaszország és Magyarország javát és érdekeit, célja pedig az volt, hogy megerősítse és megjavítsa Olaszország befolyását a Balkánon és a Dunavidéken.

A Daily Mail azt írja, hogy Magyarország ismét az érdeklődés előterébe került. A lap ismerteti Teleki Pál gróf tudományos és politikai működését és megjegyzi, hogy Teleki — bár tudós és tanárember — mint politikus nagyon is a cselekvés embere.

TELEKI MUSSOLININÁL

Rómából jelenti: Kedden délelben Pavolini olasz népművelésügyi miniszter az ostiai tengerparton ebédet adott a magyar miniszterelnök tiszteletére. Ebéd után a magyar kormányfő Villani követ, továbbá Pavolini miniszter és Fabinyi Tibamér volt pénzügyminiszter, az 1942. évi római világhiállítás magyar kormánybiztosának társaságában megtekintette a világhiállítás építkezéseit. Teleki gróf ezután visszatért Rómába és hat órákor megjelent a Venezia-palotában, ahol Mussolini miniszterelnök fogadta.

A GIORNALE D'ITALIA A MAGYAR POLITIKÁRÓL

Rómából jelenti: A Giornale d'Italia budapesti tudósítója utal arra a beszédre, amelyet Horthy kormányzó az új budapesti olasz követ megbízólevelének átvételkor mondott. Eszerint a Róma és Budapest közti összhang legfőbb tényezője a Dunavidék biztonságának, haladásának és békés fejlődésének. Olaszország és Magyarország a legfölkételesebb összhang-

ban dolgozik, hogy a háborus viszályt távolítsa ettől a vidéktől. Magyarországnak Jugoszláviához való közeledése a lap szerint óriási léptekkel halad előre. A Szovjetunióval Magyarország korrekt diplomáciai kapcsolatot tart fenn és a két ország között normális gazdasági kapcsolatok létesültek. A Kárpátok természetes határt alkotnak a két állam között s Moszkvának is érdeke, hogy ezt a határt tiszteletben tartsa.

A Romániával való kapcsolatokban ugyan nem következett be javulás, de eltűnt az a veszélyes feszültség, amely e kapcsolatokat még néhány hónappal ezelőtt jellemelte. A lap megemlíti egy amerikai ügynökség bukaresti tudósítójának jelentését, amely szerint Teleki római látogatása során semlegesíteni akarja Sidorovici római útjának eredményeit és megjegyzi, hogy az amerikai ügynökség nem ismeri az olasz politika alapelveit és nincs tisztában a magyar—olasz barátság mibenlétével sem. Magyarország nem mond le jogairól, de tud várni.

UJABB ROBBANÁSOK ROMANIÁBAN

Bukarestből jelenti: Szombat délelben felrobbant a Creditul Minier petroleumvállalat négyes számú tárnájának motorháza. Ez alkalommal egy munkás életét vesztette. Vasárnap a Steana Romana 298. számú tárnája eddig még felderítetlen okból teljesen leégett. Husvét hétfőjén a Moreniben levő 11. számú tárná gyulladt ki elővigyázatlanlanság miatt. A tüzet sikerült elfojtani. A vigyázatlan szondamestert letartóztatták.

A DEUTSCHLAND ÜLDÖZI A QUEEN MARYT

Newyorkból jelenti: Mint ismeretes, a múlt hét végén lepecsételt parancssal kifutott a newyorki kikötőből három nagy óceánjáró: az angol Queen Mary, a Mauritánia és a francia Ile de France. Hire jár, hogy mind a három hajó ausztráliai és újzeilandi csapatokat fog szállítani. A Queen Mary állítólag először a Bermuda-szigetekre megy, ahol védelmi tüzéséggel szerelik fel. Newyorkban olyan hírek terjedtek el, hogy a Deutschland német zsebcsatahajó a Queen Mary üldözésére indult. A Mauritánia kedden haladt át a Panama csatornán, de a Queen Mary és az Ile de France tartózkodási helyéről senki sem tud semmit.

Majláth püspök temetése

Budapestről jelentik: Majláth Gusztáv gróf volt erdélyi püspök holttestét kedden hajnalban átszállították a budavári főtemplomba. Kedden délelőtt tíz órakor kezdődött az ünnepélyes gyászmise, melyet Mikes János gróf címzetes érsek mutatott be. A gyászmisén Horthy kormányzó vezetésével a magyar közelet kiválóságai, az egyházi élet vezetői és a küldöttségek hosszú sora vett részt. A gyászszertartás után Horthy kormányzó és kísérete elhagyta a templomot, majd Shvoy Lajos székesfehérvári püspök vezetésével megindult a gyászmenet a Regnum Marianum Damjanich-uccai kápolnája felé. Ennek kriptájában helyezték az egyházfejedelem örök nyugalomra.

Az egykori osztrák közigazgatás a legjobb volt a világon

— *mondotta Vajda Sándor, a román parlament elnöke*

Bukarestből jelentik: A román képviselőház ülésén Cajus Brediceanu képviselő a tisztviselői kar helyzetéről szólva, példát akart felhozni az egykori monarchiából. Siondea képviselő felbeszakitotta és kijelentette, nem akarja, hogy akár csak emlékeztetőbe is idézzék a multat.

Vajda Sándor, a képviselőház elnöke erre igen kemény hangon ezt mondotta a közbeszólónak:

— Önnek nincs joga a multról beszélni, mert nem élt abban az időben osztrák-magyar fennhatóság alatt és nem tudja, mit jelentett ott élni. A párisi békekonferencián maguk a franciák ismerték el, hogy az osztrák közigazgatás a legjobb volt a világon és a magyar polgári perrendtartást, amelyen 24 éven át dolgoztak, szintén kiválóan minősítették a francia szakértők.

Az angol munkáspárt nem lép be a kormányba

Londonból jelentik: A Daily Herald cáfolja azokat a híreket, melyek szerint a munkáspárt vezetői belépnének az angol kormányba. A lap kifejti, hogy bár a munkáspárt teljes mértékben hajlandó közreműködni a háborús erőfeszítésekben, vezetők nem szándékoznak résztvenni a Chamberlain irányítása alatt álló kormányban.

Az angolok felemelik a kikötői díjakat

A Stefani-iroda londoni jelentése szerint a londoni kikötői hatóságok április 1-étől felemelik a hajók kikötői illetékét, tekintettel a légi támadásokkal szemben létesített óvintézkedések újabb költségeire, valamint a nemzetközi tengeri forgalom csökkenésére.

Reggeli Ujság

a magyarság napilapja

URANIA MOZI

MA BEMUTATÁSRA KERÜL
Gárdonyi Géza örökbeesü műve:

Göre Gábor visszatér

SZEREPOSZTÁS:

Füssi bíró — Rózsahegy Kálmán
Göre Gábor — Tompa Pufi
Durbints sógor — Pethes Sándor
Kátsa cigány — Misoga László
Fejes szomszéd: Kőpeczi Booz Lajos
Göre — Dajbukát Ilona
Magyariné — Simon Maresa
Kis Maresa — Adorján Éva
Andris — Markovics Endre
Kisbíró — Pethes Ferenc

Göre, Durbints és Kátsa a Menyországban. Utazás Budapestre, Kalandok a Hotelben, a Fürdőben, a Filmgyárban stb.

EZT AZ EGYEDULÁLLÓ FILMET, AMELY TELE VAN KEDVES ÉS VIG HUMORRAL, MINDENKINEK ORKVETLENÜL LÁTNIA KELL, MERT ILYEN FILM MINDEN 10 ÉVBEN CSAK EGYSZER KÉSZÜL

Ne feledkezzen meg előre helyet biztosítani, mert nagy az érdeklődés! Jegyek már kaphatók! — Telefonszám: 40-31

A vízzel telt árokba fordult

egy noviszádi gépkocsi

Utasai csak kisebb sérüléseket szenvedtek

Hétfőn délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a nemzetközi út Novapazova—Batajnica közötti szakaszán.

Egy noviszádi gépkocsi öt utasával együtt belezuhan a vízzel telt árokba, de szerencsére egyik utas sem sérült meg súlyosan.

Kosztics Nikola noviszádi gyáros, noviszádi vasöntőde tulajdonosa gépkocsiján hétfőn délelőtt Beogradba indult. A kocsi kívül a felesége, azonkívül a sógornője, Eckstein Magda, Deutsch Fránya, a lársa és Mojzes Ernő kereskedő volt. A gépkocsi nagy sebességgel haladt. Kosztics Nikola különösen Novapazova után kapcsolt igen nagy sebességre, miután előtte senkit nem látott a nyílegyenes nemzetközi úton. Ekkor azonban váratlan dolog történt: a kocsi tengelye eltört és a

kocsi hirtelen jobbra kanyarodva belefordult a vízzel telt utmenti árokba.

Olyan nagy volt a lendülete, hogy teljesen felfordult, a kerekeivel égni kezdve állt meg az árok partján, félig a vízben. Az utasoknak rendkívüli szerencsés véletlen folytán semmi komoly bajuk nem történt. Gyorsan kibújtak a kocsiból és kisebb horzsolásokkal a testükön kerültek szárazra. Hamarosan egy noviszádi gépkocsi érkezett a helyszínre és a szerencsétlenül jártakat beszállította a zemuni kórházba. Ott első segélyben részítették őket és mindannyiukat hazabocsátották.

A vizsgálatot a zemuni rendőrség folytatta le. Megállapították, hogy a kocsi régi és rongált volt, a kerekek vulkanizálása nem az előírások és emiatt történt a szerencsétlenség.

Szobotica közgyűlése indemnitást adott a város vezetőségének

Általányösszegben állapítják meg a mérsátosok fogyasztási illetékét

Szobotica város képviselőtestülete kedden délelőtt közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán csupán 5 pont szerepelt. A közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg dr. Lipozenics László városelnök és bejelentette, hogy a költségvetéssel azért nem készülhetett el, mert a város késelemesen kapta meg a földadóra vonatkozó adatokat, csak néhány nappal ezelőtt jött meg az engedély az erdő-kitermelésre, ami

másfélmillió bevétele többletet jelent.

végül pedig a rendőrség kilátásba helyezett államosítása miatt is várakoznia kellett a városnak. A rendőrség évi költségvetése közel 10 millió dinár, tehát csaknem egyharmada a város kiadásainak. Dr. Lipozenics László közölte a közgyűléssel, hogy a rendőrség átvétele részben már az idén megtörténik és hogy erre dr. Mihaldzics Sztanoje belügyminiszter személyesen tett előtte ígéretet. A közgyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul dr. Lipozenics városelnök bejelentését, majd

egyhangu határozattal

megszavazta a város vezetőségének az indemnitást,

és így a város felhatalmazást nyert, hogy az új költségvetés jóváhagyásáig tizenkettőnek alapján a régi költségvetés szerint vezethesse tovább a város pénzügyeit.

A közgyűlés ezután Korhecz Gyula husvágó nagyiparos ajánlatával foglalkozott, amely szerint a Korhecz-cég általány összegben kívánja megváltani a városi fogyasztási illetékét. A város a Korhecz vállalat három évi forgalmát véve alapul évi száznolcezer dinár általányösszegben állapodott meg, amihez a közgyűlés hozzá is járult. A város vezetősége most felhívja a többi husvágót is, hogy tegyenek ajánlatot,

kivánják-e általányösszegben megváltani a trosarinát.

A közgyűlés vita nélkül folyt le és a városatyák a vezetőség minden előterjesztését hozzászólás nélkül elfogadták.

Molotov németországi látogatása

Berlinből jelentik: Berlini sajtó-körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Molotov a közeljövőben Bécsben találkozik Ribbentropmal és Cianoval. Német illetékes helyen kijelentették, hogy a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Azt a hírt, hogy általában szó van Molotov németországi látogatásáról, német illetékes helyen sem meg nem cáfolják, sem meg nem erősítik.

Zárlatot rendelnek el a Festetich-féle hitbizományra

Budapestről jelentik: A Nemzetőr című hétfői lap értesülése szerint április 9-ére összehívták a hitbizományi bíróságot, hogy a Festetich Kristóf által alapított dégi hitbizomány ügyében »szükségessé mutatkozó intézkedések megtétele előtt meghallgassa az érdekelteket.« A lap szerint ez annyit jelent, hogy a hitbizományra a bíróság zárlatot rendel el és megszünti intézkedési jogától a hitbizomány jelenlegi birtokosát, gróf Festetich Sándort. A dégi hitbizomány 30.000 hold.

Elsüllyedt egy dán hajó

Tizenhárom tengerész elünt

Berlinből jelentik: A német védő főparancsnoksága közli:

A nyugati arcvonalon nem történt semmi különösebb esemény. Saarbrücken környékén Messerschmidt vadászgépek és francia vadászgépek között légi csata volt, amelynek során egy ellenséges gépet lelőttünk.

Március 25-ére virradó éjszaka a német légi haderő Észak- és Nyugatfranciaország felett több feldehárító repülést végzett anélkül, hogy ellenállásra talált volna. Ellenséges repülőgépek ugyanebben az időben Északnémetország felett jártak.

A keddi déli francia hadijelentés így szól: Egy előőrsünk ma reggel Warndtől délre visszaverte az ellenség helyi jellegű támadását. Repülőink az éjszaka folyamán tevékenykedtek.

A dán távirati iroda azt jelenti, hogy az 1145 tonnás Britta dán gőzös hétfőn reggel Skóciától északra elsüllyedt. A legénység öt tagját, köztük a hajó kapitányát egy másik gőzös megmentette. A személyzet 13 tagját azonban elvezették tekintik, miután ugyanaz a hajó, amely az öt tengerészt megmentette, a Britta másik mentőcsónakját üresen találta meg a tengeren.

A szovjetcsapatokat kivonják Északfinnországból

A szovjetcsapatok kivonulása Észak-Finnországból folyamatban van. A csapatokat Petsamoban gyűjtik össze, ahonnan behajózzák őket Kelet felé.

A beográdi egyezmény a nemzetközi helyzet szilárd tényezője

Az olasz—jugoszláv—magyar kapcsolatok célja a háboru továbbterjedésének megakadályozása — Teleki római utja a brenneri találkozó folytatása

A magyar miniszterelnök közel kétórás megbeszélése Ciano gróffal

Rómából jelenti az Avala: A hét fő olasz lapok elsősorban a jugoszláv-olasz barátsági szerződés aláírásának harmadik évfordulójával foglalkoznak. A lapok közül Ciano gróf és Cincár-Markovics kül-

ügyminiszter táviratváltását. Olasz politikai körökben rámutatnak arra, hogy az egyezmény tartós jellegű és kedvező eredményeket hozott.

Az olasz—jugoszláv—magyar kapcsolatoknak az a célja — mondják olasz politikai körökben, — hogy megakadályozzák a háboru kiterjedését a Balkánra.

A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a szerződés aláírásának harmadik évfordulója alkalmából azt írja, hogy a szerződés megmutatta, hogy teljes mértékben megfelel a két baráti ország szükségleteinek. Róma és Beograd új politikájában döntő tényező volt Mussolini 1934 október 6-i milánói beszéde, amelyben hangsúlyozta az alkotó együttműködés lehetőségét és hasznát a két ország között. Ezután került sor az 1936 szeptember 26-án aláírt gazdasági meg-

egyezségre, amelyről a Duce többek között ezeket mondotta:

— Mostantól kezdve megvannak az erkölcsi és gazdasági előfeltételei annak, hogy Olaszország és Jugoszlávia baráti viszonyát új, konkrét alapokra helyezték.

A Ducenak ez a kijelentése — folytatja a Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője — megnyitotta az utat a diplomáciai tárgyalások előtt, amelyek a beográdi egyezményhez vezettek.

Ezt a megegyezést néhai Alekszandar király és Pasics miniszterelnök is kívánta. Pavle régensherceg öfensége — az Egyesítő Király politikájának és az említett nagy jugoszláv államférfiúnak szellemében — szintén a megegyezés mellett foglalt állást. A beográdi egyezmény a nemzetközi helyzet szilárd tényezője, amely áldásosan érezteti hatását Délkelet-Európában.

Teleki római megbeszélései

Rómából jelenti: Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Ciano gróf olasz külügyminiszter hétfői megbeszélése egy és háromnegyed óráig tartott. A megbeszéléstől a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt ma délelőtt Ciano gróf külügyminiszter fogadta és vele hosszú és szíves megbeszélést tartott. Kedden a magyar miniszterelnököt a Duce fogadja a Venezia palotában.

Az olasz lapok továbbra is igen nagy melegséggel írják a magyar miniszterelnök római látogatásáról és kiemelik a látogatás nagy nemzetközi visszhangját. Az olasz sajtó részletesen ismerteti a magyar lapok cikkeit is. A római rádió hétfőn magyarul híradásában ismertette Teleki Pál gróf római látogatásának főbb mozzanatait, majd a következőket mondta:

— Teleki és Ciano gróf találkozása a lehető legszívesebb volt. Az olasz nép kimutatta Teleki Pál, a magyarság képviselője iránti rendkívüli szeretetét. A magyar miniszterelnök látogatása még jobban tisztázza a fasiszta Olaszország és Magyarország politikai felfogásának azonos voltát. Teleki grófnak olaszországi tartózkodása alatt alkalma nyílik tapasztalni az olasz nép őszinte baráti érzését Magyarország iránt. A magyar lapok megragadták az alkalmat, hogy újból kifejezésre juttassák az olasz—magyar barátság rendkívüli fontosságát. Róma és Budapest

együttműködése — mint ezt ma már mindenki tudja — a Dunamedence békéjének és biztonságának legfontosabb záloga. A két ország minden erejével azon dolgozik, hogy távolítsa a viszályt Délkelet-Európától.

A NÉMET FÉLHIVATALOS TELEKI UTJÁRÓL

Berlinből jelenti: A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz Teleki római látogatásával kapcsolatban ezeket írja:

— Egészen természetes, ha baráti államok ezekben a sorsdöntő időkben sulyt helyeznek arra, hogy szoros kapcsolatokat tartsanak fenn egymással. Csak rövid ideje annak, hogy a két tengelyhatalom vezetői nyílt megbeszélést tartottak a Brenneren. Érthető tehát, ha Magyarországnak, e két hatalommal barátságos országoknak vezető államférfia a maga részéről felhasználja az alkalmat, hogy Olaszország felelős tényezőivel különösen a dunaj vidéket érintő kérdéseket megbeszélje. Ha Európa délkeleti része eddig elkerülte a súlyos megrázkódtatásokat, ez kevésbé köszönhető valamilyen szükségszerűségnek, sokkal inkább államférfiai tisztánlátásnak és felelősségtudatának. Ezek az államférfiak tudják, mi forog kockán. Magyarország a többi délkelet-európai állammal együtt — mindig kívonta magát a különféle csábításoktól és ezáltal bizonyították az igazi állampolitikai érettségének. Magyarország, —

amennyire ismeri szerepét a Dunavidéken —, ép annyira tudatában van annak az őszinte barátságának, amelyet a tengelyhatalmak tanúsítanak vele szemben és azoknak az előnyöknek, amelyeket számára ez a barátság hozott.

KÖZVETLEN KAPCSOLAT A BRENNERI TALÁLKOZÓVAL

Párisból jelenti a Magyar Távirati Iroda: A francia fővárosban közvetlen kapcsolatot látnak a magyar miniszterelnök római utja és a brenneri német—olasz találkozó között s igen természetesnek tartják, hogy az Olaszországgal szorosan együttműködő Magyarország miniszterelnöke személyesen óhajtja megvitatni az olasz kormány vezetőivel a helyzetet. A látogatást Párisban fontos állomásnak tekintik a magyar—olasz kapcsolatok további alakulása szempontjából és nagy érdeklődéssel figyelik az olasz sajtónak a látogatással foglalkozó cikkeit.

A MAGYAR KORMÁNYZÓ ÜDVÖZLI AZ OLASZ URALKODÓT

Rómából jelenti: Minthogy az olasz uralkodó nem tartózkodik Rómában, így nem fogadhatta ki hallgatáson a magyar miniszterelnököt. Teleki Pál gróf eljuttatta az olasz királyhoz és császárhoz Horthy kormányzó legszívesebb üdvözlését. Az olasz uralkodó távirati uton mondott köszönetet a magyar államfőnek az üdvözlésért és kifejezésre juttatta köszönetét Teleki miniszterelnöknek is.

TELEKI: NEM TÁRGYALÁSOKAT, HANEM MEGBESZÉLÉSEKET FOLYTATOK

Rómából jelenti: Teleki Pál gróf a kvirináli magyar követségben fogadta a Rómában működő magyar újságírókat. Kijelentette, hogy elsősorban pihenés céljából jött Olaszországba. Minthogy azonban Rómában van, természetes, hogy meglátogatta Ciano külügyminisztert és meglátogatta Mussolini miniszterelnököt is. Nincs ebben semmi szenzáció, sőt ellenkezően, a szenzáció éppen az volna, ha Magyarország miniszterelnöke római tartózkodása alatt nem találkozna a baráti Olaszország miniszterelnökével és külügyminiszterével.

— Az olasz államférfiakkal — mondotta Teleki — nem tárgyalásokat, hanem megbeszéléseket folytatok. A tárgyalás ugyanis valamely konkrét tárgy körül szokott forogni és határozott eredmény elérését célozza, a megbeszélés pedig általános jellegű eszmecsere. Tárgyalás ellenségek között is lehetséges, míg eszmecsere csakis jóbarátok között képzelhető el. Római megbeszéléseim valóban a legbensőségesebb, baráti légkörben folynak.

Idejében szoktasd gyermekedet a

helyes fogápolásra!

SARG-FÉLE

KALODONT

FOGKÖ ELLEN

OLASZORSZÁG BELGIUMBÓL KAP SZENET

A tengeren történt német szén-szállítások megszüntével Olaszország szén-szállító hajói most Belgiumból visznek szenet. Németország továbbra is szállít vasuton az Alpok hágóin, de ez jóval drágább. Belgiumnak, ennek a kicsiny, de természeti kincsekben igen gazdag országnak aránylag sok és jöminőségű kőszene van. Szénmedencéi, amelyek az ország közepén, az Ardennek tövében fekszenek, ugyanolyan koruk, mint a szomszédos Ruhrvidék, vagy a távolabbi angol szénletelek és minőségük is ugyanaz. A fejlett iparu Belgium évi széntermelése csaknem 30 millió tonna, míg Olaszország évi szükséglete 12 millió. Belgium azonban ennek csak egy részét fedezi majd, a többi részben Németország adja.

ANGOL—OLASZ SZÉNTÁRGYALÁSOK

Rómából jelenti: Az angol kormány megbízottja hétfőn este Rómába érkezett, hogy újra megkezdje az olasz—angol tárgyalásokat, amelyek — a szén-szállítás körül felmerült ellentétek következtében — néhány héttel szüneteltek. A tárgyalások célja a fizetési módzatok megállapítása azért a szénért, amelyet Olaszország Angliától vásárol majd. Olaszország annakidején fizetéképpen mezőgazdasági terményeket ajánlott fel. Anglia viszont iparcikkeket kíván a szénért cserébe.

A FRANCIA KORMÁNY HELYZETE

Párisból jelenti: Reynaud miniszterelnök hétfőn fogadta Gariglia párisi olasz nagykövetet, valamint Franciaország londoni nagykövetét. A Stefani-iroda párisi tudósítója szerint a francia közvélemény nagy érdeklődéssel tekint a Reynaud-kormány sorsának további alakulására. Dumenin szenátor interpellációt jegyzett be annak a kormánynyilatkozatnak ügyében, amelyben a Reynaud-kormány kijelentette, hogy — tekintet nélkül a legutóbbi kamarai szavazásra — hivatalában marad. A szenátor szóvá kívánja tenni, hogy a Reynaud-kormány nem tudt számottevő többséget szerezni a képviselőházban és nyilván a francia közvéleménynek csak kis részét képviselő baloldalra támaszkodik.

A bececi és a noviszádi gyilkos a vizsgálóbíró előtt

Sztáribecsen, mint megirtuk, Ambrus György több kézzurással megölte Nagy Imrét. A gyilkos férfi kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy tettét azért követte el, mert Nagy Imre, aki sógora volt,

alaptalan feljelentést tette ellene a rendőrségen,

hogy kellemetlenségei legyenek. Ambrust kihallgatása után Noviszádra kísérték és átadták a vizsgálóbíróknak.

A noviszádi rendőrség befejezte Popovác noviszádi vendéglős kihallgatását, aki, mint megirtuk, revolverével agyonlőtte a feleségét és súlyosan megsebesítette egyik vendégét. Popovác kijelentette kihallgatása folyamán, hogy

tettét nagyon megbánta,

maga sem tudja, hogy történt a gyilkosság. Szerinte beszámíthatatlanságig ittas állapotban követte el tettét, nem tudja, mikor vette magához a revolvért, azt sem tudja, hogy miért lőtt rá a feleségére s arra sem emlékszik, hogy hányszor lőtt. Csak akkor kezdett eszmélni, amikor a felesége élettelen testét látta a földön.

Felemelték a heti benzinmennyiséget

Április elsején lép életbe az új rendelkezés

Beográdból jelentik: A benzinkeverék mennyiségét megállapító hivatalos bizottság április elsejével a benzinjegyekre

új mennyiségeket irt elő.

Mivel az ország benzinkészletei a jó idő beálltával könnyebben növelhetők,

a benzinjegyekre kiadható heti benzinmennyiségeket felemelik.

Ez az új rendelkezés április elsején lép életbe.

A bizottság előírása szerint április elsejétől a benzinjegyekre a következő benzinmennyiségeket adhatják ki:

Jegyekre, amelyeken vízszintes piros sáv van A jelzéssel 40 liter. B 50 liter, C 70 liter, D 80 liter benzint kapnak.

Két vízszintes piros sávval: A 20 liter B 25, C 30, D 40 liter.

Három függőleges vízszintes rajz: A 15, B 20, C 25, D 30 liter.

Vízszintes zöld vonal: A 40, B 60, C 70, D 90 liter.

Két vízszintes zöld vonal A 30, B 40, C 50, D 65 liter.

Fekete vízszintes vonal: A 3, B 5 liter.

Két vízszintes fekete vonal A 2, B 3 liter.

Jegyek, amelyeken piros betűkkel autóbusz felülnyomás áll: A 40, B 70, C 105, D 150 liter benzint tarthatnak igényt.

SZUBOTICÁN EGY KOCSMAI ÉNEKESNŐ MEGVERT NÉHÁNY PÉRFIT

Pályát tévesztett ez az énekesnő. Érvényesülni nem tud színpadon; ökölvívónak kell felcsapnia; érvényesülni, mint boxamazon.

FANYAR TÓBIÁS

Fejfájásnál ? Pyramidon

Ogl. reg. pod S. B. 1318 od 15. XII. 1938

Petrovgrád veszélyben

A Bega vizállása soha nem észlelt magasságot ért el — Több ucca máris víz alá került — Már csak a nyugátak tartósságában bíznak

Petrovgrádról jelentik: A Duna és Tisza magas vizállása következtében a Bega csüttörtök óta állandóan árad. A vizállás már olyan magas, hogy komoly katasztrófától lehet tartani. Jelenleg olyan magas a Bega vize, amilyen a szabályzás óta egyszer sem volt és

16 centiméterrel meghaladta az 1919-es katasztrófális magasságot is.

A víz állandóan nő, az eddigi számítások szerint három óránként 2 centiméterre tehető az emelkedés. A technikai hivataltól nyert értesüléseink szerint a víz egész héten át emelkedik, ugyanis a hét végére számítják, hogy a Tisza eléri a kulminációs pontot. A város vezetősége kissé túlzott derűlátással ítélte meg a helyzetet, de most már 120 ember és 30 kocsis dolgozik a part védő munkálatain, fáradozásuk sikere azonban már kétséges.

A Bega veszélyeztetett pontjain nyugátakat emeltek s most minden reményt a hevenyészett építményekbe fektettek. Az Amerika városrész alsó része nagy veszélyben van, mert máris mélyebben fekszik, mint a Bega vízszintje s

a vizet tegnap már csak a nyugátak tartották.

Az előljáróság tegnap reggel felszólította a városrész lakosságát, hogy hagyják el hajlékukat, mert felelősséget nem vállal értük. A Gragan-kalapgyár közelében, valamint a Vidákovic, Ruvacsera utcákban és a Berberszki-telepen lakókat szintén felszólították hajlékjaik elhagyására. Több ház már víz alatt áll,

az ár már a város központját is elérte.

Több utcán magasan áll a víz, amely

a csatornákon át hatolt be a városba. A belvárosi Sas-vendéglő előtt valószínűsítő van és víz borítja az állomásra vezető keramit utat is a régi kikötő közelében. Petrovgrád hasonló veszélyben még nem volt, a lakosság aggodással tekint a közeli napok elé.

NOVISZÁDNÁL TOVÁBB ÁRAD A DUNA

A Duna felső folyásánál a hirtelen meleg időjárás következtében újra nagy vízmennyiségek kerültek a folyamba. Emiatt a szakértők véleménye szerint

a Duna újabb rohamos áradása várható.

A Duna középső szakaszán ez az áradás a hét végén következik be. Ugyanúgy a hét végére várható a Tisza áradásának is a tetőzése.

A Duna vizállása Noviszádnál az utóbbi napok alatt lassan, de megszakítás nélkül emelkedett.

Tegnap, kedden délután a vizállás 635 centiméter volt a normális felett.

Tegnap mindössze két centimétert emelkedett a víz.

A DUNA ALSÓ SZAKASZÁN HADIHAJÓK TÜRİK A JEGET

Galatzból jelentik: A Duna alsó szakaszán még mindig áll a jég. Ez roppant veszéllyel fenyeget, mert a felülről jövő nagy vízmennyiségek nem találnak utat és kiáradnak az óromániai síkságra. A román kormány hadihajókat küldött a Duna vizére és a jeget ezekkel törelik. A jégtörést sikerrel végzik. A hajóforgalom a Dunán hamarosan megindul.

Tolvajok és hamiskártyások rendőrkezen

A rendőrség tisztogatása Noviszád aivilágában

A noviszádi rendőrség tegnap több veszedelmes tolvajt és betörőt tartóztatott le.

A múlt év májusában ismeretlen tettes behatolt Franyó Ferenc noviszádi cipész Bagremova ucca 26 szám alatti lakására és elvitt nagymennyiségű ruháneműt, valamint ágyneműt. A tettest most sikerült megtalálni

Busa András 42 éves pasicevői munkás szeméjében.

Busa András Peilova ucca 47 szám alatti lakásán valamennyi lopott holmit megtalálták Busa beismerő vallomást tett. A rendőrség letartóztatta és átadta a bíróságnak.

Tóth István szrbobráni születésű noviszádi munkás feljelentésére a rendőrség letartóztatta Breiner Ferdinánd munkást, mert Tóth Istvántól elemelt egy öltözet ruhát. Breiner ellen az a gyanu, hogy a »Nagyilmán« evezőegyesületől

ellopott egy csónakot.

A vizsgálat folyik.

Pasics Vezir, Arszina Nkola és Cvetanovic Milán fiatal munkások a munkástörszén megismerkedtek három hamiskártyással: Radák Dusan 25 éves, Matanovic Gyura 27 éves és Paunovic Fránya 33 éves csavargóval, akik különféle csefogatásokkal kifosztották a gyanútlan fiatalembereket. A rendőrség a három hamiskártyást letartóztatta. Rendőrkeze került Szmajlcs Avdo és Poprzsánovic Arif boszniai munkás is, akik állami tulajdoni képező lőt loptak.

Reiter Károly, 50 éves noviszádi utazó felje entést tett a noviszádi rendőrségen, hogy

a Rex-mező bejáratánál ismeretlen zsebmetsző elemelte az óráját.

Papp Antal noviszádi lakost a csatorna-híd közelében Pekarics Jozip noviszádi munkás kesse! leszurta. Pekaricsot a rendőrség letartóztatta. Papp állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Jó üzlet a hadianyagszállítás

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok 1939-ben majdnem kilencszer annyi fegyvert és hadianyagot adott el, mint 1937-ben. A külügyminisztérium most tette közzé a hadianyagellenőrző hivatal évi jelentését. A jelentés szerint 1939-ben a kivitel 204.555.000 dollárra emelkedett, míg 1936-ban a kivitel 24.243.000 dollár volt.

A szövetségesek hadianyagrendelése az amerikai repülőgépipar oly nagymérvű terjeszkedését tették szükségessé, hogy az Egyesült Államok repülőgépgyárainak termelése az év végéig megkétszereződjék. Johnson hadügyi államtitkár rámutatott arra, hogy a szövetségesek hatalmas rendelkezései tömeggyártásra készítették a repülőgépgyárat. Ennek következtében a repülőgépek ára csökkent, ami mind Amerikára, mind a szövetségesekre előnyt jelent.

A világ leggazdagabb rendőre

Newyorkból jelentik: Az Ohio-állambeli indiánok közül sokan egyik napról a másikra dúsgazdag emberek lettek. Az ősi településű indiánok földjén ugyanis az utóbbi években egymásután fedezték fel az olajtársaságok a bő termést ígérő forrásokat, amelyeknek kihasználási jogát súlyos

milliókkal fizették meg a tulajdonosnak. Egy Jeff Mont nevű indián is egyik nap arra ébredt, hogy

nem tud mit csinálni dollár-millióival.

Építettett magának luxuspalotát, amelyhez a közeli országutáról külön utakat csináltatott. Vizont a luxusvilla egymagában untatta a milliómost, ezért foglalkozást is talált ki magának. Rendőrként áll palotája előtt reggel héttől este hétig és szorgalmasan irányítja a forgalmat, ami bizony kicsinynek ígérkezett. Erre Jeff hirdetést tett közzé a lapokban, hogy ő irányítja a forgalmat saját milliomos karjaival a saját nevével elnevezett road-on és

kéri az autósokat: néha hajtsanak arra, hogy neki munkája legyen.

Persze, Amerika szereti a furcsa embereket és szívesen keresik fel a milliomos rendőr utját, hogy ezzel örömet szerezzenek neki. Hír szerint Jeffet most egy község

diszrendőrré

választotta, úgy hogy ezek után már jogosan viseli a bobbyk egyenruháját.

KÜLFÖLDI TÖZSDEFZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.25, London 16.33, Newyork 446, Brüsszel 75.975, Amszterdam 236.75, Berlin 178.70, Szófia 5.50, Bukarest 3.40.

HALLÓ!

Newyorki jelentés szerint Roosevelt elnök elhatározta, hogy Welles visszatérése után külön kiküldötte európai útjának eredményéről hivatalos tájékoztatót ad ki.

A vasárnap este jelentkezett északi sarki fényt az újabban érkező jelentések szerint Nyugateurópában és Törökországban is észlelték. A mágneses erejű sarki fény Közép-európa és a Balkán táviratforgalmában nagy zavarokat okozott. Olaszország drótnélküli táviratforgalma mintegy tíz percre teljesen megakadt. Az északi fényt a legtöbb országban tíz-tizenöt percig észlelték.

A dán kormány a parlament elé törvénytervezetet terjesztett, amely magyarán adóemelés helyét kilitásba. Hír szerint a kormány megtiltja az arany, ezüst, vaszonneműk és bőrárak szabad forgalmát.

Római jelentés szerint Terucci, a keletafrikai ügyek minisztere tegnap kihallgatáson jelent meg Mussolini-nél és két óra hosszáig tanácskozott a Duceval.

Husvét napján a londoni Szent Pál katedrálisban ünnepi nagymisét tartottak, amelyet rádión közvetítettek a Franciaországban lévő angol katonákhoz. Mise alatt egy jólöltözött férfi a templomban elkezdett kiáltozni: Békét akarunk! Le a háborúval! A tüntetőt azonnal letartóztatták.

Holys, az angol Trade Union elnöke a londoni rádióban beszédet mondott. Kijelentette, hogy a győzelem nem vívható ki azzal az egyszerű kijelentéssel, hogy az idő a szövetségesek részére dolgozik. Angliának a háborúban magához kell ragadnia a kezdeményezést. A Trade Union körül csoportosuló munkásszervezetek kötelessége, hogy védjék a munkások jogait, főképpen fenntartják a munkások eddigi járadalmait. Azonban az angol munkásság helyzete sem lehet szilárd, amíg a német nemzeti szocializmus felborít minden elvet, amelyen az emberi élet nyugszik. Az emberi élet szabadságának megvédése az angol Trade Union-mozgalomnak egyik legfontosabb célja.

Madrid közelében egy utasokkal telt autóbussz abban a pillanatban akart átmenni a vasuton, amikor odaért a gyorsvonat. Az összeütközés borzalmis erejű volt, azonban ennek ellenére egy utas sem halt meg. A gyorsvonat utasai közül három súlyosan megsérültek.

Madridban április elsején ünnepelik meg a nemzeti hadsereg győzelmének első évfordulóját. Ez alkalommal nagy katonai felvonulást rendeznek. Franco a királyi udvarban vacsorát ad a diplomáciai testület tagjainak részére. Németország, Olaszország és Portugália madridi nagykövetei külön meghívót kaptak az ünnepségre.

Paraguay kormánya rendeletet adott ki a »politikai békéről«. A rendelet megtilt minden gyűlést és politikai vitát, különösen tilos a pártok egymás közötti civakodása. A kormány a politikai harc helyett gazdasági kérdésekre kívánja irányítani a lakosság figyelmét.

Megkezdődött Árpádházi Boldog Margit szenttéavatási »pöre«

Rómából jelentik: Az Oservatore Romano szombati száma közlést adott arról, hogy a ritusok szent kongregációja rendes ülésén tárgyalás alá került többek között

Árpádházi Boldog Margit szenttéavatási ügyének tárgyalása is a megfelelő iratok alapján. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy megkezdődött az egyházi kifejezés szerint Boldog Margit szenttéavatási (kanonizációs) »pöre«, amelyet az egyházi törvénykönyv 2136-2141 szakaszai alapján folytat le a ritusok szent kongregációja. Ennek élén Salotti bíbornok áll. A boldog- és szenttéavatási ügyekkel ennek a kongregációnak az első osztálya foglalkozik.

Ez az eljárás teljes pörszerű és éppen ezért meglehetősen hosszantartó ügy, hogy a mostani tulajdonképeni perfelvétel után is a kongregációnak igen sok ülést kell még tartania, hogy a szenttéavatásról szóló végleges döntés, az úgynevezett »del tutto« megtörténhessen.

Ezt megelőzőleg már folytak előkészítő eljárások, hiszen a mozgalom Magyarországon elsősorban a Katolikus Nőszövetség és a Szent Domonkos-rend magyarországi tartományának kezdeményezésére

már 1927-ben megindult Csernoch János akkori bíboros hercegprímás támogatásával.

A mostani bíboros hercegprímás is melegen felkarolta az ügyet, amely-

nek támogatói voltak vitéz nagybányai Horthy Miklósné és József Ferenc főherceg, akik több ízben intervenáltak ebben az ügyben. A magyar társadalomról a szenttéavatásra való kéréseket kötetekbe gyűjtötték össze és a megfelelő Magyarországon történt hivatalos eljárás után

1937. novemberében nyújtották át XI. Pius pápának

a szenttéavatási eljárás megindítására vonatkozó kérelmet. Itt közben járt a mostani pápa is, s a maga részéről felkarolta az ügyet. Ő maga nem vállalhatta hivatalos elfoglaltsága folytán az úgynevezett bíboros relatori tisztséget, amelyet azután Rossi, a karmeliták rendjéből való bíbornok vállalt magára, míg az ügynek úgynevezett generális posztulátora P. Lenzetti Benedek dominikánus lett. Az ügy magyarországi posztulátora P. Böle Kornél O. S.

Mint érte-ülünk, a szenttéavatási eljárás a 2137 kánon alapján az úgynevezett »via historica« útján történik, tehát

történelmi bizonyítékok alapján, amelyek lehetővé tették az Árpádházi Boldog Margit esetében, annak idejében az úgynevezett Beatificatio aequipollens. Azt hiszik, hogy legkésőbb Boldog Margit születésének hétszázados évfordulójára, 1942-re a szenttéavatási eljárás befejezést nyer.

Együtt ment a halálba két gyilkos fivér egy francia börtön udvarán

Párisból jelentik: A napokban a hajnali órákban kettős kivégzés volt a párisi Sante börtön udvarán. Két fivért végeztek ki egyidejűleg, a Vócórét-testvéreket. Bűnük az volt, hogy három rendőrt öltek meg, amikor tetten érték őket egy elkövetett gyilkosságnál Szt. Germain-szigetén. A gyilkosságok szeptember 9-én történtek és nyomban az elkövetés után elölték a két testest. Az idősebbik Vócórét Marcell René 28 éves volt, a fiatalabbik, akinek keresztneve Paul-Chrysostom, 26 éves.

Katonai bíróság ítélte halálra őket. Jóllehet a hadbírósg nem szokott lefejezésre szóló ítéletet hozni, mégsem ítélték őket agyonlövésre, mert egy újabb rendelet értelmében azokat, akik az állami hatóságok ellen követnek el halálos bűncselekményeket, nem részesítik abban a »kegyelemben«, hogy puskacső elé állítsák, hanem átadják őket a guillotinnak. A francia forradalom óta ezzel a gépi szerkezettel veszik fejét a halálraítelt bűnösöknek Franciaországban, nem mint nálunk, ahol a gyilkosokat kötéllal végzik ki.

A kettős kivégzés híre a kora hajnali órák ellenére nagy tömeget vonzott a Sante bejárata elé. A példátlan gyilkosságok annak idején az egész francia közvéleményt felháborították és a közönség igazságérzetét csak az elégíthette ki, hogy a bűnösök most megfizetnek gaztetteikért. A börtön kapuján »nagy« tábla van kiakasztva, amely francia szokás szerint közli az arra haladókkal, hogy a Sante udvarán halálos ítéletet hajtanak végre.

A nyirkos tavaszi hajnalon már ott sűrűlődik a hóhér, két segédjével együtt, a guillotin körül.

A börtönőrök előbb az idősebb fivért vezetik elő.

Vócórét Marcell René, Lehajtott fejével közeledik. Mellette a lelkész, aki imádkozik és vigasztaló szavakat mond a halálraítelt gyilkosnak.

A príbékek megragadják az elíteltet, kezét még a börtönben hátrakötözték. Feje kopaszra nyírva, hogy a kés el ne csusszon a nyakán.

A príbékek lerántják kabátjának gallérját és fejét beienyomják a guillotin deszkájának nyílásába. A következő pillanatban a hóhér megnyomja a gombot és a hatalmas bárd lezuhan az elítelt nyakára.

Feje legurul a fűrészpóros kosárba, vére sugárban szökik elő törzséből. De már viszik hátra a holttestet és fűrészpórral hintik be a véres fejet a padlón.

Néhány perc szünet. Azután megismétlődik a látvány. Paul-Chrysostom révetegen néz körül, mintha fivérért keresné. Szemeiben az iszonyat rémülete vibrál. Nem lép olyan biztosan, mint bátyja: támogatni kell.

A príbékek szinte erőszakkal hurcolják a verpadra.

Thibault bíró ismét felolvassa az ítéletet, de az elítelt aligha érti, mit mond. Félőriően mered maga elé, lát-szik rajta, hogy ő, aki olyan könnyen vette el a mások életét, most görcsösen ragaszkodik a maga életéhez, mely az ő számára már csak pillanatokig tart. Azután megismétlődik az előbbi jelenet:

egy perc múlva a fiatalabbik fivér feje odagurul bátyjéé mellé.

Sápadtan bujik elő a nap a felhők mögül, amikor a hóhér odalép a bíró elé és tisztelegve jelenti:

— Bíró ur, az ítéletet végrehajtottam!...

Egyelőre nem döntenek az állami tisztviselők fizetésemeléséről

Dr. Sutej Juráj pénzügyminiszter nagyszombaton Gyevgyeliján keresztül Szalonikibe utazott, hogy a husvétli ünnepeket ott töltsse. A pénzügyminiszter Gyevgyeliján fogadta a Politika című beográdi lap munkatársát és nyilatkozott az állami tisztviselők fizetésemelésének kérdéséről. A pénzügyminiszter — a lap cikke szerint — kijelentette, hogy

a kormány március 28-i ülésén dönt a fizetésemelésről.

Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter kabinetje tegnap Beográdban hivatalosan közölte a sajtóval, hogy a miniszter a Politika munkatársának csak azt mondta, hogy a kormány esetleg március 28-án, vagy valamely más napon tartandó ülésén foglalkozik a tisztviselők fizetésemelésének kérdésével. Erre csak akkor kerül sor, ha az élelmisszerek árának további emelését sikerül megakadályozni. Tehát

nem felel meg a valóságnak, hogy április elsejére már rendezik a fizetésemelések kérdését.

Az elszabadult oroszlán

sétált a parkban, barátságosan üdvözölte a kertészt, majd visszatért ketrecébe

Rómából jelentik: Nagy riadalmat okozott Cuneo olasz városában egy elszabadult oroszlán. Egy reggel a városka főterén a békés sétálók és munkába siető emberek között hatalmas oroszlán tűnt fel.

Mindenki rémülten menekült a térről és az emberek házaikba bezárkózva még a kapukat is eltörölasztották.

Az oroszlán ügyet sem vetett a megjelenése által okozott riadalomra, hanem nyugodtan tovább sétált a főter közelében levő parkba. A parkban egy kertész annyira elmerült munkájában, hogy észre sem vette a közeledő oroszlant, csak akkor, amikor a hatalmas állat már előtte állt. A szerencsétlen fiatalember annyira megrémült, hogy földbegyökerezett a lába és azt hitte, hogy utolsó órája ütött, de

az oroszlán barátságosan körülszaglászta, majd két lábra állva átölelte és azután tovább folytatta reggeli sétáját.

Az állatok királya nemsokára megunt a sétát és szépen visszatért ketrecébe.

Oltás nélkül nincs kenyérjegy

Varsóból jelentik: A Warschauer Zeitung közlése szerint a német egészségügyi hatóságok elrendelték, hogy Varsóban április 1-től kezdve csak azok a lakosok kapnak élelmisszer jegyeket, akik oltási bizonyítványt tudnak felmutatni. Így akarják a lakosságot a járványos betegségek elleni oltásra rászorítani.

Belső-Mongóliában egy hercegkisasszony vezeti a kínai csapatokat

(Párizs, március) Belső-Mongóliában, valahol a Sárga-folyam környéke körül, Wuyuantól északnyugatra mostanában nagyon meggyűlt a bajuk a japánoknak. Olyan mesterien vezetett kínai hadműveletekkel találták magukat szemközt, hogy valami ideverődött európai stratégiát gyanítottak először a kínai csapatok élén. Meglepődésük annál nagyobb, mivel számbe-
lileg egészen kis kínai erőkkel állnak itt szemben és e villámgyors guerrilla-csapatok felszerelése is sok kívánnivalót hagy hátra.

Most fény derült a nagy titokra: egy fiatal,

25 év körüli kínai lány vezeti ezt a hadosztálynyira tehető különítményt,

amely már eddig is oly sok borsót tört a japánok orra alá. Ez a váratlan felfedezés még titokzatosabbá tette a rejtélyt.

Vajon ki lehet ez az ördögösleányzó, aki öreg stratégiákat megszegvenítő katonai tudással járja immár hónapok óta tojástanát a japán hadosztályok között és nem egyszerűen a hátukban?

A fantáziák szabadjára kerütek és csakhamar romantikusabbnál romantikusabb elképzelések öveztek körül a titokzatos fátylába burkolózó kínai Jean d'Arc alakját.

A fantáziák ezuttal nem tuloztak, hanem nagyon is a valóság talaján jártak. A kínai lapok most fellebbentették a titok fátylát.

DR. AMAZON

A fiatal lány: Li Yi, egy mongol hercegi dinasztia sarja. Huszonöt éves, egyetemet végzett és doktori diplomát szerzett. Dr. Li Yi. Egyetemi tanulmányait részben amerikai főiskolákon végezte, ahol főként történelmi és társadalomtudományi előadásokat hallgatott, majd a kínai Szunjatszen-egyetemen folytatta, ahol államtudományi kollégiumoknak volt szorgalmas hallgatója. Mi sem természetesebb, mint hogy a kínaiak kívül tökéletes ura — urnője — az angol nyelvnek is.

De beszél franciául, oroszul, németül és japánul is.

De honnan katonai tudása, mely már az alvajárók biztonságával vezeti győzelemről győzelemre a wuyuan szakaszon harcoló kínai csapatokat? Vagy talán hivatásos vezérkari tisztaként állnak oldalán és maga csak cégtábla? Nem! Li Yi az elmúlt években

katonai tanulmányokat is folytatott,

mert valami belső hang azt diktálta neki, hogy lóra kell pattannia és élete kockáztatásával is részt kell vennie hazája szabadságharcában. Ugyiszólván gyorsalpaló tanfolyamokon szivta magába a katonai tudományok elemeit, hogy történelmi tanulmányaihoz kapcsolódva, később már magánuton, könyvekből tanulja meg a magasabb hadvezetés ismereteit.

BRIGADEROS KISASSZONY

Egy szép napon aztán nyoma veszett, míg most a wuyuani sa-

kaszon fel nem tűnt. Továbbra is mindhaláláig híve maradt Csangkeiseknek, de önállóította magát. Egy-két szakasszal kezdte meg saját külön hadjáratát a megszálló japán seregek ellen s ma már mintegy

20.000 katonája esküszik szavára.

Csapatának felszerelése ugyan még hiányos, nem mint hogyha nem rendelkezne már tankokkal és repülőgépekkel is, de napról-napra annyian állnak zászlai alá, hogy időbe telik, míg a részére elindított fegyverszállmányokhoz hozzájut. És Csangkeisek, bármennyire is szűkében van fegyvernek és lőszernek, mégis egyre áldozatkészebben támogatja a kínai »Orleansi szüzet«, mert Li-Yi-nek, aki oly boszorkányos ügyességgel és szerencsével vezeti villámgyors rajtautésekre kiképzett különítményeit, egyre nagyobb szerepet juttat hadműveleteiben.

Mégis minék köszönheti ez a fiatal lány varázsát, melynek büvöletében emberei vakon követik parancsait? Minden bizonnyal parancsoló tekintetének, méltóság-
teljes tartásának és elragadó szónoki hevületének is, de

elsősorban sugárzó, virágszerű szépsége az,

ami varázlata alá hajtotta marconna harcosait.

LI YI AMERIKAI PILOTÁJA

A wuyuani Szent Johanna karsu alakját nemrég még eredeti párizsi modellek takarták és ruhátára divatrevünek is beillett, hiszen tehette: atyja nagy vagyont hagyott rá. Ma: durva posztóból varrt katonaköpenye alatt gyöcsruha és nehéz nemezesizma.

Szerellem? Hiszen fiatal, szép, gazdag és minden... A fegyverek közt hallgatnak a muzsák? A szerellem muzsája talán mégsem... Mert sokat van együtt egy amerikai »boyfriend«-del, egy volt egyetemi diáktársával, aki követte ide és repülőrajának parancsnoka lett. Sokat tanácskoznak, de talán

másról is van szó, mint légitámadásról és elhárításról.

Annyi bizonyos, hogy Li Yi oly fiatal, szép és minden... hogy pilotája lenn, a földön is a fellegekben érzi magát mellette.

Százat egy ellen, hogy film lesz — még hozzá: amerikai — ebből a történetből. Akárki meglássa... X.

««(***)*»»»

BARÁTNÖK EGYMÁSKÖZT

— Az új kosztümmel annyi a baj!

— Nem értem, hisz láttam rajtad tavaly.

— Na és az új kalapom?...

— Miért nem dobod el? Hisz mindenki látja, tavalyi modell.

— Ugy? Hát megmutatom az új rókakeppet...

— Ne erőlkdj drágám, azt is tavaly vetted.

— Végre mondok valamit, most aztán bámulj: Akármít csinálsz is, völegényem új.

HÍREK

VÁLTOZÉKONY IDŐ

Jugoszláviában tegnap tulnyomórészt felhős, helyenkint esős idő volt, a hőmérséklet emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Zajecson 3, a legmagasabb Banyalukán 21 fok volt.

Várható időjárás március 27-én: Változékony idő várható, helyenkint erős széllel, nyugaton esővel.

A nap két 5 óra 39, lenyugszik 17 óra 59 perckor.

—«*»—

A Comedie Francaise kintutetése.

Beográdból jelentik: A párisi Comedie Francaise társulata több napig Beográdban vendégszerepelt. A társulat békés estői bucsuelőadásán megjelent Ofensége Pavle regensherceg és Ofensége Oga hercegnő is. Az Andromache című Racine-tragédia került színre, amelynek előadása után a fenséges vendégek elismerésüket fejezték ki a szereplőknek. A közoktatásügyi miniszter kiküldötte átadta a társulat tagjainak a királyi regensztanács által adományozott kintutetéseket. A társulat Beográdból Szófiába utazott.

— **Emlékkönyvvel Noviszádon Davidovics Lyuba tiszteletére.** Dr. Mics Alekszandar, a független demokratapárt noviszádi szervezete elnökének kezdeményezésére vasárnap, március 31-én emlékkönyvet rendeznek Davidovics Lyuba, a nemrégiben elhunyt demokratapárti vezér emlékezetére. Az emlékkönyvet az Emlékkönyvben tartják meg. Davidovics Lyubáról Groll Milán, nyugalmazott miniszter, a demokratapárt mostani elnöke tart előadást.

— **Meghalt Gál Jenő,** az ismert magyar védőügyvéd. Budapestről jelentik: Vasárnap hajnalban szívizélhűdés következtében hirtelen elhunyt Gál Jenő dr. ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. Álmában érte a halál. Gál Jenő egy ideig nagy szerepet játszott a politikai életben, de utóbb teljesen visszavonult a politikától és csak ügyvédi hivatásának élt. Egyike volt a legkiválóbb magyar védőügyvédeknek.

— **Elhunyt magyar újságíró.** Budapestről jelentik: Lakatos Sándor, a régi politikai újságírógárda egyik legkiválóbb tagja vasárnap éjszaka 70 éves korában elhunyt. Ötven éve működött az újságírói pályán. Tíz esztendővel ezelőtt, negyvenéves újságírói jubileuma alkalmából Horthy kormányzó legmagasabb elismerésével tüntette ki.

— **Orvosi hír.** Dr. Nenadovics Jovan bőrbetegségek szakorvosa, Noviszád, Kralya Petra II. 9. elutazott és ezért nem rendel.

— **A bor kivitele is devizaellenőrzés alá esik.** Beográdból jelentik: A Narodna Banka devizaosztálya elrendelte, hogy ez év március 24-től kezdődően a bor kivitelét is ellenőrizze a devizaforgalom szempontjából. Eszerint borkivitel részére devizaengedélyt kell kérni a Narodna Bankától.

— **ÉLESEN LÁT, mint a sas,** diplomás optikus Kriszthaber szemüvegén. Szubotica, Alekszandrova 7.

— **Még bizonytalan a beográdi Magyar Közművelődési Egyesület közgyűlésének ideje.** Beográdban hosszabb ideje mozgalom folyik Magyar Közművelődési Egyesület alakítására. Az alapszabálytervezetet már elkészítették és a szükséges kérvényeket beadták a hatóságokhoz. Ha az iratok ügyét vasárnapig elintézik, akkor vasárnap, március 31-én a Bajloni-féle sörözőben megtartják az alakuló közgyűlést. Ha a közgyűlést megtartják, arról a kezdeményezők még idejében értesítik az érdeklődőket. Az egyesület alakítása iránt Beograd megvársága körében általános érdeklődés nyilvánul meg.

Erdők-mezők drága gyöngye »Növényharmat«!
Téged dicsér város-falu
Szegény-gazdag!

ifj. Losonc F. St. Kanjiza

*

— **Véres fejszeharc az eladott föld körül.** Az Arangyelovac közelében lévő Orasce község határában véres verekedés történt. Anics Lázár volt szenátor hosszabb idő óta haragban élt Pejákovics Velimir gazdálkodóval, a földműves párt egyik vezető személyével. Az ellenségeskedések onnan keletkeztek, hogy Anics földet adott el Pejákovicsnak s a fizetés körül diferenciák támadtak, amelyek az évek során csak elmérgesedtek. Hétfőn reggel Pejákovics és fia kocsiárral kimentek szántani az Anicstól vásárolt földre. Valaki értesítette Anicstól, aki fia és unokája kíséretében fejszékkel fel-fegyverkezve rajta ütött a szántókon, akik kocsit és eke alkatrészekkel védekeztek. Az általános verekedés során valamennyien súlyos sérüléseket szenvedtek. A kinos feltűnést keltett ügy közismert szereplői ellen megindult az eljárás.

— **Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete:** Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

— **Gyilkosságra való felbujtás gyanúja miatt letartóztattak egy volt képviselőt.** Knyazsevácáról jelentik: A knyazseváci csendőrség tegnap letartóztatta Lazarevics Milán-Devetka volt parlamenti képviselőt, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy 1938 júniusában két vrbicai földművest gyilkosságra bérrelt fel és a két elvetemült ember megölte Risztics Cedomir kefekötőt. A gyilkosság tetteseit a hatóságok sokáig nem tudták megtalálni. Nemrégiben névtelen levél alapján újabb nyomozás indult meg és így következett be Lazarevics Milán letartóztatása. Lazarevicsot 1935-ben a timoki járásban Jevtics Milán listáján képviselőnek választották meg 1938 decemberében dr. Sztojadinovic Milán listáján jelöltette magát, de megbukott. Letartóztatása nemcsak a timoki járásban keltett nagy feltűnést, hanem Beográdban is, mert Lazarevics Beograd politikai életében fontos szerepet játszott.

— **A nisi vasutigazgatóság építési terveit.** Beográdból jelentik: Cvetkovic Dragisa miniszterelnök tegnap személyi titkára kíséretében látogatást tett a közlekedésügyi minisztériumban, ahol Baslic Nikola közlekedésügyi miniszter társaságában megtekintette a nisi vasutigazgatóság építésére beküldött tervrajzokat. A legjobb tervrajz készítőjét huszezer dinárral jutalmazták.

— **Játék a fegyverrel.** Petrovgradról jelentik: Neves Ferenc 21 éves novacrnjai földműveslegényt karján súlyos lött sebbel szállították a petrovgrádi kórházba. Neves elmondta, hogy játszott a revelverével, a fegyver elsült, s a lövedék a karjába furdott.

««(***)*»»»

TEVE-EXPEDICIO KUTATJA A »HANNIBAL« NEVŰ ELTUNT REPÜLŐGÉPET

A teve csak a sivatag hajója, A gépmadarral ám ő nem rokon. Nem tud nyomába érni Hannibálnak, Ki átkelt égbenyuló Alpokon. S mert a magasba nem tud emelkedni, Ki a homokban uszik, botlik, csetlik. E kutatásban a sivatagnak Hajója — homok híján — megfeneklik.

FANYAR TORIÁ

— Feketeci hírek. Szakáll György 57 éves feketeci mészárosmester, hosszas és kínos szenvedés után meghalt. Nagy részvételt temették.

— Feketecsen megkezdtek az ősi német református templom lebontását. Az új templom építéséhez szükséges anyagi eszközök előteremtésére országos és külföldi gyűjtés folyik.

— A feketeci magyar református egyház ujonnan megválasztott presbitériuma most alakította meg külön bizottságait. Gazdasági bizottság: Balogh Sándor gondnok, Harangozó Mihály, Csete József, Józsa Gábor Erdős, Józsa Kálmán, Balogh Imre, Bányai János (Török).

— ellenőrző bizottság: Perlaki Lajos, Józsa Lajos, Bordás Gábor Szolga, Bertók Pálint és Tóth Lajos. — Szegényügyi bizottság: Bátori Ferenc, Csoma Mihály, Horkai György, Bányai Lajos, Borbély István, Ubornyai Mihály, Őri János Székely, Péntes János, Gáspár Mihály, Molnár István, Gáspár Imre és Őri Mihály.

— Az előjáróság felhívja a kutyatulajdonosok figyelmét, akik kutyáikat még nem jelentették be, hogy a hivatalos órák alatt a község házában Sípka Dragomir tisztviselőnél haladéktalanul jelentsék be, mert ellenkező esetben megbírságozzák őket.

— Többszöri terhesség után is könnyű ürülés és szabályozott gyomortevékenység érhető el, reggelenként egy-egy felpohár természetes »Ferenc József« keserűviz használatával. A Ferenc József viz sokszorosán kipróbált s igen melegen ajánlható háziszor, mely mindenütt kapható. Reg. S. br. 30474-35.

— Mállygosi hírek. Trombitás János kereskedő és Janó János gazdálkodó egy fordulónál kerékpárjukkal összeütköztek és Trombitás az ut melletti árokba zuhant. Könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Id. Szőke Hugó földbirtokos 85 éves korában elhunyt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Nagy részvételt temették el.

5 Kérdés:

1. Ki mondotta ezt: Vae victis! (Jaj a legyőzötteknek!)?
2. Ki festette meg Lédát a határuval?
3. Ki mondotta ezt: Nincs új a nap alatt?
4. Hol van Moszuz?
5. Ki volt Napoleon első felesége?

Válasz

tegnapi kérdése nére

Kérdés: Kb. mikor avatták szentléte az orleansi szüzet?

Felelet: 1920-ban.

Kérdés: Ki volt az árvizi hajós?

Felelet: Wesselényi Miklós báró.

Kérdés: Ki fedezte fel a Déli Sarkot?

Felelet: Roald Amundsen 1911-ben.

Kérdés: Miért nevezik a hamis könnyeket krokodilus könnyeknek?

Felelet: Mert a monda szerint a krokodilusok könnyeznek, miközben az áldozataikat lenyelik.

Kérdés: Mi az Urias-level?

Felelet: Az a levél, amely átadta ellen szól, anélkül, hogy annak erről sejtelve lenne. (Dávid levele Jóbhoz, amelyet Uriás adott át.)

„Próbáljunk a fiatalok fejével gondolkozni“

Rosina Higgins 19 éves londoni leány eljegyezte magát Richard Kirby 23 esztendő fiatalemberrel, a légihaderő fiatal ujoncával. A vőlegény arra kérte a leányt, esküdjének meg, mielőtt ő hadba vonul. Miss Higgins szülei elleneztek a házasságot és így a fiatalok feljelentésére bíróság elé került az ügy.

Mrs. Lilian Higgins, a leány mamája szenvedélyes szavakkal kelt ki a tárgyaláson a házasság ellen.

— Mégis csak képtelenség, hogy lányomat hozzáadjam egy fiatalemberhez, akinek még nincsen rendes jövedelme. Sokkal helyesebben tennék, ha megvárnák, amíg a férfi leszolgálja az idejét a katonaságnál és elhelyezkedik a polgári életben. Nem volna értelme ennek az elhamarkodott házasságnak és én a magam részéről nem is járulok hozzá.

Meghallgatta a bíró a fiatalokat is, majd kimondta az ítéletét:

— Az árvaszéket kötelezem, adja meg a beleegyezést a szülők helyett. Esküdjének meg mielőbb és legyenek boldogok.

Ezután az anyához fordult és így szólt:

— Lehet, hogy az ön szempontjából igaza van. Próbáljunk meg azonban a fiatalok fejével gondolkozni és akkor talán be fogjuk látni, hogy ők jobban ismerik az életet, mert az ösztöneikre támaszkodnak. A 23 éves fiatalember és a 19 éves leány ösztöne szerelméről meggyőződtem, nem venném a lelkiismeretemre, hogy megakadályozzam ezt a házasságot.

— A szubotici »Szent Cecilia« egyházi énekkar nagyszerű husvét hangversenye. Szuboticiáról jelentik: A Szent Cecilia egyházi énekkar husvét vasárnapján orgona kísérettel előadta Haydn D-moll Nelson miséjét. A templomi hangverseny művészi eseménynek számít, a szuboticiai hívőknek és zenekedvelőknek sokáig emlékezetes marad a husvét vasárnapi nagy mise. Az énekkar minden tagját külön-külön meg kellene dícsérni. A mise szólószámai Csiffári Mária és Csiffári Minka énekelte a tőlük megszokott szépséggel. Az énekkart Kladek László tanította be, ő szolgáltatta az orgonakíséretet is, az ő érdeme, hogy a mise előadása a páratlan sikert elérte.

Eredeti budweiseri sör kizárólag a Gambrinus-sörözőben, Noviszád

— Bácskogradistai hírek. A tavaszi olvadás a Králya Petra csatorna vizét Gradiste alatt is erősen megduzzasztotta, a csatorna partján épült vertfalú házak veszélyben forognak. Legutóbb özvegy Nagy Gáborné házában dőlt ki a hátsó fala, de szerencsétlenséget nem okozott. — Bácskogradistén még mindig nem lehet váltót és bélyeget kapni. — A halásznai szövetkezet a Králya Petra csatorna község alatti részét lecsapolja, friss vízzel tölti meg a medret s ponty ivadékokat ereszt bele. Erre a célra mintegy 50 métermázsas hal ivadékra van szüksége, melyet halgazdaságokból szereznek be. — A Bencz János vendéglőben lévő színház teremben új hangosmozi készült. Ezzel a 7000 lakosu Gradistének két mozija lesz. — A Bencz József-féle vendéglő pályáján vasárnap rendezett díjazásos kugliver-seny díjait Bencz József, Szlancsik József, Novák József, Buttás Pál és Hilák János nyerte meg 17, illetve 16 fával.

— Elhalasztották a nizzai eucharisztikus világtalálkozást. Párizsból jelentik: A szeptemberre tervezett nizzai eucharisztikus világtalálkozást elhalasztották. Az 1938 májusában megtartott budapesti eucharisztikus világtalálkozásra tudvaleg úgy határoztak, hogy a legközelebbi — XXXV-ik — kongresszust 1940 szeptemberében tartják meg Nizzában. A nizzai kongresszust most a háboru miatt halasztották el. A kongresszust a háboru befejezése után tartják meg a színhelye feltétlenül Nizza lesz.

ÚJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Husvét Rómában.

— Kallio finn köztársasági elnök rádió bejelentéssel a finn—orsz békét. — Tanner finn külügy-miniszter beszél a rádióban. — Félárbócon a finn lobogó a súlyos béke hírére. — Emlékmű avatás Ungváron. — Megkereszei! — legfiatalabb magyar heregnőt, Albrecht herceg újszülött kisleányát. — Hitler találkozik Mussolinivel a Duce szalonkooszában. — Mégis megtartják Helsinkiben a tizenketedik olimpiát. — Sértesen maradt a helsinki olimpiai stadion. — Maeki, Pekuri és Rajasaari világhírű finn atléták megsebesültek a most lezajlott orosz—finn háboruban. — Visegrádnál félelmetesen megnövekedett a Duna. — Katonák és polgári lakosság együtt mentik a nagyterényi sertéshizlalt veszélyeztetett hizóit. — Fedák Sári a Tokaji aszuban. — Kedden temették el Budapesten gróf Majláth Gusztáv Károly címzetes érsek. — Fotoriporterek rohama Roosevelt ellen 58. születésnapján. — Sumner Welles Chamberlainnél. — Paul Reynaud, az új francia miniszterelnök. — Aganeskiállítás Budapesten.

— Amatőrök felvételeit legszebben és legolegesebben Barta i Drug, Noviszád, szaküzlete dolgozza ki.

— Fényképező-gépet Barta i Drug, Noviszád, fotó szaküzletben vásároljon. Nagy választék. Olesó árak.

— Szurkálás Nestinben. Volárev Jován nestini földműves legényt életveszélyes állapotban szállították a noviszádi kórházba. A vizsgálat megállapította, hogy Volárev vasárnap verekedésben vett részt és sérülése onnan származik.

— Ma kezdődnek az előadások a noviszádi elemiiskolák magyar tagozatain. A keresztény elemisták husvét szünete eredetileg holnapig, csütörtökig tartott volna. Közben azonban az illetékes tanügyi hatóságok úgy rendelkeztek hogy a szünet nem hoinap, hanem ma szerdán fejeződik be. Az elemiiskolák igazgatói kéri tehát a szülőket, hogy gyermekeiket már ma, szerdán küldjék el az iskolába.

— Légyvéde mi vizsga Noviszádon. A noviszádi légyvédelmi bizottság ezúton is kéri a légyvédelmi hírszolgálati tanfolyamának hallgatóit, hogy ma, szerdán este 6 órakor jelenjenek meg a bizottság Jovana Gyogyevicsa ucca 2. szám alatti helyiségében, ahol megtartják a tanfolyam vizsgáját.

Szines szallag

Kopenhágában ötnapos aukció során elárverezték azokat a tárgyakat, amelyeket a finn segélymozgalom javára ajánlottak fel. A sok ajándéktárgy, képek, ezüsttárgyak, érmek, butorok, könyvek elárverezése összesen 132.000 koronát eredményezett.

Ötmillió hold földet akarnak bevetni az idén Romániában. Mezőgazdasági munkára szabadságot fogják a katonaság egy részét is. Az állatállomány kimelésére két hustalan napot rendeltek el. A gazdák 300 millió lei kölcsönt kapnak.

Amikor Sumner Welles Rómába érkezett, a fogadtatásnál megjegyezte valaki: »Itt jön a beke angyala«.

— No, no — szólalt meg egy másik néző — az angyalnak szárnyai vannak, Welles vállain egyet sem látok.

— De van a repülőgépen! — jegyezte meg egy harmadik.

Az olasz újságírók észrevették, hogy Welles állandóan botlalt jár. Jóllehet a bot az autó elterjedése óta nem divat többé. Nem lehetetlen, hogy Roosevelt kiküldötte ismét divatba hozza. Legalább is, ahol megtörtént, a férfidivatüzletek kirakataiban azonnal megjelentek a diszes, drága botok.

A »kafelit« nevet már ismerik Amerikában és nem lehetetlen, hogy hamarosan Európában is közismert lesz. A braziliai kávéültetvényesek rájöttek arra, hogy a termelt kávéfőlöselet kár elégetni és a tengerbe dobni. Egy Herbert Spencer Polin nevű amerikai vegyész a kávébabból kiválasztja a koffeint és az olajat és a bakelithez hasonló anyagot állít elő belőle. Az új találmány feldolgozására hatalmas gyár épült fel Rio de Janeiróban.

A nőtlenség »hőse és bajnoka« bizonyára Hugh Fraser amerikai őrnagy, aki a közelmultban 6 millió dollárt örökölt. A végrendelet szerint örökségét csak akkor veheti át, ha megnősül. Az őrnagy kijelentette, hogy inkább lemond az elnökségről, de nem házasondik meg.

Nagyon panaszkodik Bagnaud, a párisi fodrászok elnöke. A háboru kitörése óta alig van munkájuk. A kozmetikai szerek sem fogynak. Azelőtt annyi ajakpirosító fogyott, hogy a Tuillériákat be lehetett volna festeni velük, ma azonban néhány kisebb házra sem volna elegendő.

A cirkusoknak bealkonyodott átmenetileg a háborus országokban. Az oka az, hogy a nézőközönség a harctéren van. Külföldi lapokban egész cirkuszi berendezéseket kínálnak eladásra. Lovak, majmok, tigrisek, oroszlanok, elefántok, medvék, kengurok most leszállított áron kaphatók.

Bácskópetrovoszelőn is óriási sikert aratott a Muskáti

Bácskópetrovoszelőről jelentik: Vasárnap az Ipartestületben zsúfolt színházteremben került bemutatásra Cziráky Fetter Imre színműve a „Muskáti”. A szereposztás a következő volt: Bereg Nino patikus kisasszony — Horváth Ilonka, aki szerepét teljesen átérzeve, élethűen oldotta meg. Kiváló tehetségről adott számot. Kemény István kereskedőt Szebeliedy István alakította teljes hozzáértéssel. Kogej Kornél Pece István adta vissza élethűen. Mejjes Turuc János — Kiss Péter alakította nagy átérzéssel és igen jó tehetséggel. Az öreg paraszt szerepekben eddig is kiváló teljesítményt adott nagy tehetségről tett ismét tanúságot. Ballangó Mihály béreslegény szerepét — Szabó Imre alakította — feltűnő élethűséggel, igazi nyers modora igen sok tapsot aratott, Manci cífrájkodó leányt — Zóni Macuska alakította nagyon ügyesen, élethűen. Bandi — Bün Imre játszotta nagyon jól s kiváló hanggal. Paulát az öregedő orvosnőt nagyon jól alakította — Balassa Etuska, Márikát — Szabóné leányt — Jézsel Elza alakította nagyon ügyesen, éneke is sok tapsot kapott. Julist — Nagy Irén alakította, szintén jó volt. Jósikát Szilva István s Marcit Kone Lajos alakította, igen jó volt mind a kető. Szilva sok tapsot kapott. Özv. Szabóné szerepét — Viktor Bözsike játszotta élethűen s nagy tehetségről tett tanúságot. A táncoló párokat is megtapsolták, megújrazták Bün Imrét és Kalmár Bözsikét, Szilva Istvánt és Balassa Etuskát, Kiss Ferencet és Szebeliedy Magdát, Mészáros Imrét és Gömöri Bözsikét.

A szereplők természetes játékkal azonnal megnyerték a közönséget, hol a tapsorkán, hol a néma esőnd csillogó könnye uralta a színháztermet. A szereposztás s a rendezés annyira sikerült, hogy a közönség legnagyobb része elfelejtette, hogy falusi műkedvelőket néz, hall. A rendezésben nagyon sokat segített a sugó Horváth Imre — akit külön is ki kell emelni. A jegyek már elővételben elkeltek, a terem szűknek bizonyult. A jövő vasárnap a Legényegylet színháztermében adják elő a darabot, melyen a szerző is megjeleNIK. Cziráky Petrovoszelőre haza jön — itt kezdte pályafutását — mindenki szerette s így örömmel várja. Zenekíséret a Tüzoltózenekarból került ki Dancsó Imre segítségével. Jók voltak. A darabot Kelemen György rendezte.

«««(IIII)»»»

Nagy sikert aratott Malligysón a Sárgapitykés közlegény. A malligysói Önkéntes Tüzoltó Testület husvét vasárnapján a Zöld kert vendéglőben műkedvelő előadást rendezett. Előadták Erdélyi Mihály „Sárgapitykés közlegény” című operettjét. Az előadás rendkívül jól sikerült, a hatalmas terem szűknek bizonyult, sokan kénytelenek voltak jegy nélkül távoznai. A szereplők kitűnően állták meg a helyüket, de mégis az együttesből különösen kiemelkedett Brezovszki Ilonka, Gulyás Katica, Burján Péter és Fabó István játéka, akiknek egyes jeleneteit a közönség többször megismételtette. Jók voltak még: Körömczi Istvánné, Kovács Bözsi, Horváth Veronka, Kovács Matildka, Körömczi István, Csépe Imre, Körömczi Bandi, Fejfar János, Dévics István és Acsai Béla. Az előadást Ifj. Kurin János rendezte. A zenét Mák Kálmán zenekara szolgáltatta kitűnően. Ez az előadás is bebizonyította, hogy Igyoson van műpártaló közönség, csak jó darab kell. Jó előadásban s akkor a siker elmaradhatatlan. A Tüzoltó Testület az előadás rendezésével nagy és szép erkölcsi sikert könyvelhet el. Remélhetőleg sűrűbben rendez ehhez hasonló előadásokat. Az előadás előtt Kosztics Lyubica tanulóleány Jaksics Gyura egyik versét szavalta el.

SZÍNHÁZ-FILM

„Az áprilisi apacsok”

Kacagó tapsorkán kísérte Spang József operettjének szatíribecsei bemutatóját

Husvét napján este zsúfolt ház előtt mutatta be a szatíribecsei Római Katolikus Földműves Ifjúság műkedvelő gárdája Spang József: „Az áprilisi apacsok” című 3 felvonásos operettjét. A közönség lelkes várakozással tekintett a darab bemutatója elé, hiszen már jóval az előadás előtt a jegyeket az utolsó darabig elkapkodták. Az előzetes bizalom indokolt volt, mert a darab hangulata, fülbemászó zenéje és az apacsokhoz illő temperamentumos előadása várakozáson felül jó volt. Spang József ezúttal is bebizonyította, hogy kiválóan ért a könnyű operett muzsikához, hiszen dalait már az előadás közben a szereplőkkel együtt és a reggelig tartó mulatság alatt is dudorászta a közönség.

Az előadást megelőzőleg Csajkás Antal káprán üdvoztelte a rekord számú közönséget felkösztöntötte Spang József szerzőt, aki a zenekart vezénvelte majd ismerette a darab tartalmát és szereplőit. Ezt követte Nagy Jucika államnyelvi szavata, majd Szabó Margitka átélt érzéssel szavalt Szülők József „Husvétra” című versét. Spang József egyik szerzeményét „A becsesi sötétéren” című alkalmi lemerengőjét Szeleári István dalolta nagy sikert aratva.

Utána megkezdődött az operett előadása amely mindvégig lenyűgözte és kacagásba tartotta a közönséget. A szereplők oly otthonosan mozogtak a színpadon oly eredeti volt az alakításuk, hogy öröm volt látni és hallani őket. A darab női főszerepét Szabó Annuska, a szatíribecsei fiatalabb műkedvelő „egtehetségesebbike” alakította. Legutóbbi drámai alakításában is kitűnő volt, de ezúttal tanúságot tett, hogy a komikus apacsvezér alakításában is utolérhetetlen. Méltó társnői illetve nővérei voltak Szabó Margitka és Károlyi Bözsike, akik kitűnő alakításukkal és kellemesen esengő hangjukkal nagy sikert arattak. A Hamu balástmester, Takács Ferenc és szíve választottja özvegy Pötkér Pötkérata táncosnő. Nagy Bözse komikus alakításukért kitűnő tapsvihárban részesültek, dalukat és a táncukat pedig négyezer is meg kellett ismételnük. A Terka szerepében Schweitzer Juliska, Hőreség Estván pucér szerepében Bossenyi György olyan sikert arattak, amilyent az Egy-

sület történetében még nem tapasztaltak. Mókás dalokat és táncokat hetszer kellett megismételniük s a továbbiakról csak a rendező mentette meg őket, mert már halálra fáradtak Szeleári István, mint Andor az operett bonvivánja Walli primadonnával óriási sikert aratott. Különösen kitűnt kellemes tenor hangjával és könnyed táncával. Beretka Géza nagyon jól alakította Ernő szerepét. Németh György mint Rividszki földbirtokos méltóság-teljes alakítást nyújtott. Halápi Mihály, mint tengerészhadnagy dallás és csillogó egyenruhájában kellemes hangjával és temperamentumos táncával Szabó Margitkával egyetemben kitűnő tapsvihárban részesült. Ruminésik Mihály és Gutí Ferenc erőyes rendőröknek bizonyultak, de az apacsok mégis kifigurázták. Az operett színezetének emelésében és hangulatkezelésében óriási szerepe és sikere volt a hat görillánynak, különösen kitűntek az apacsruhákban gyönyörű tengerész öltözetükben és csillogó magyar pártás ruháikban. Enek és táncszámokat ötször is meg kellett ismételní a közönség tapsvihártól kisérvé. A görillók a következők voltak: Péter Glizke, Csílag Piroška, Sárvári Teruska, Sárvári Margitka, Horváth Veronka és Varnyu Bözsike. Az operett zenei részét és az utána reggelig tartó táncmulatság zenéjét Gábor János hírneves zenekara szolgáltatta kitűnően, mindvégig Spang József, a szerző vezényletével. A tárcokat Fűvessy Lajosné tanította díjmentesen, amiért az egyesület vezetősége ezután is hátlját fejezi ki. Az előadást Csajkás Antal káprán rendezte. Főigvelő Kinka János és sugó Nagy József volt, akik a szolgálataikat kitűnően teljesítették.

Nem frázis, amikor megállapítjuk, hogy a hatalmas színházteremnek szoríngásig megtelt minden zuga. A festői díszletek, a szereplők gyönyörű öltözetek, dalai és táncai és a darab szellemes szövege százszázalékos sikerre vitték az operett előadását. Mindezek után, szilárd a meggyőződésünk, hogy Spang József „Az áprilisi apacsok” című operettje nem csak Beccsén, hanem a környéken is döntő nagy sikerre számíthat.

Az előadást hamarosan megismétlik. (x)

«««(IIII)»»»

Mi újság a filmvilágban?

„Jöjjön elsején” — a legújabb magyar film. Békeffy István kitűnő magyar vígjátéka, amely a budapesti színpadokon keresztül szép európai karrierű futott be és a beográdi „Vracsars” színházban is sorozatos előadásokban ment, most filmjáték lesz. A mai, nehéz polgári életben annyira ismert jelzőt: „jöjjön elsején” Jávor Pál ismétli a filmben elég sűrűn és ezt mondja Turay Idának, az erőyes pénzbeszedőnőnek is, aki nem épen a legjobb időben ront be, hogy nehéz foglalkozásához hűen valami kis pénzt kapjon. A pénzbeszedőnő ugyanis félre nem érthető helyzetű találkat zavar meg, ami az eredménytelen inkasszóhoz további bonyodalomnak lesz kiindulópontja. A két vidám főszerepen kívül Páger Antal és az elegáns Sulyok Mária is játszanak a filmben, no meg Rózsahegyí Kálmán, aki nélkül az utóbbi időben magyar film alig készül. A film főrendezője: Ráthonyi Ákos.

Egy magyar nótá amerikai filmkarrierje. Néhány évvel ezelőtt, amikorra még az akkori Walesi herceg Budapesten járt és cigányzenés, kis budai, stílizált korcsmácskában mulatozgatott, egy magyar nótá, a „Piros pünkösöd napján” nagyon megnyerte tetszését és ott a helyszínen lassan, magában dudorászgatta, füttyvüreszte. A nótát vitéz Kóka István szerezte, akitől egy angol napilap budai riportja alapján a világhírű Ascherberg Hoopwood londoni zeneműadó cég megvásárolta. A dal Londonban szép pályát futott be, sok helyütt énekelték, játszották, addig-addig, míg végre Amerikába is eljutott, ahol „Az álmok valóra válnak” című „Fox Picture” filmben, fő zenei slágerül felhasználták. Az eredeti magyar szöveget Lukács Pál filmszínész felesége fordította angolra és „Hungarian Gypsy Song” címetet adta neki. Az amerikai magyar filmdal hangjegyet most egy beográdi zeneműkereskedés kárikatában viszont láttuk. Az angol főcím alatt azonban ott van a magyar cím is, a „Piros pünkösöd napján”.

Már forgatják a kárpátaljai magyar sí-filmét. Február végén készítették Kárpátalja havasain az első magyar sí-filmét, amelyet megannyi nehézség között Balassa Ferenc és Yilczek József forgattak. A husz perces tartalmu, valóban jól sikerült és kitűnő megvilágításu természet és sportfilmben Ráho környékének remek hegycsúcsait, a Mencsult, Lesult, Pietrost és Bliznicát láthatjuk, de a felvételek középpontja tulajdonképen

az idén télen ideálisan kiépített valói sport pálya volt, ahol az olimpiai mérkőzésekre készülő magyar síbajnokok gyakorlatoztak. Bizonyos, hogy a film a magyarországi idegenforgalmi propagandának, főleg a visszacsútot Kárpátalja ideális síterepének bemutatásával, hatásos segítőeszköze lesz.

Ujult erővel indult meg a francia filmtermelés. A háboru kitérésével kissé ellanyhult francia filmtermelés újra nagy munkában van. Több elcsendesedett stúdióban újra lázas készülődés folyik. Eleinte azért volt a lanyhaság, mert bentfentesek arról tudtak, hogy a francia filmtermelést államosítják.

de Paul Renaud — akkor még pénzügyminiszter-miniszterelnök kijelentése szerint, erre a háboru alatt aligha kerülhet sor. Így tehát a közvetlen veszély elmúlván, élénkül a vállalkozási kedv és továbbra is az erősen irodalmi hajlandóságú, művészeti értékű, jó filmek készítése a jező. A most készülő nagy film a „Remonques”, amelyet imponáns tengeri felvételeivel, Miché Morgan és Jean Gabin tőkéletes játékaival még az ideai európai filmtermés standardfilmjeül várják. Duvi-vier nizzai műtermében a „Cavalcade-ra em ékeztető „Un fel Père et Fils” című generációs filmet most forgatják.

A Bandi gulyás nagy sikere Szrbobránban. A szrbobrán „Cecília” énekkar kitűnő műkedvelői husvét vasárnapján nagy sikerrel mutatták be Pentz Kornél rendezésében a Bandi gulyás című háromfelvonásos népszínművet. Az előadást tett ház tekintette meg és városos tepszikkal jutalmazta a szereplőket. A műsort államnyelven előadott dal vezette be, amit a „Cecília” énekkar adott elő nagy sikerrel. A Bandi gulyás szerepeit Andrezejki Péter, Kszelák Arica, Flányi Ferenc, Futó Ferenc, Léderer Piroška, Pálincás Vilmos, Gaál Géza, Bálint Teruska Gion Etelka, Ujvári Ilonka, Kiss Károly, Fehér Lajos, Szuhamei Ilonka, Németh Károly, Bálint Terike, Czeller József, Sinkovics Géza, Molnár Lajos, Nád János, Léderer Mancika, Gyertya József, Szivel Márton, Horváth József, Velez Lajos, Horváth György, Vörös Károly, Könyü Gizike, Pazaver Babus és Velez Bözsike alakították, sugó Vojnich S. volt. Az előadás után reggelig tartó tánc következett. A Bandi gulyást a nagy sikerre való tekintettel a közeljövőben megismétlik.

A feketési református Keresztyén Ifjúsági Egyesület vasárnap esti műsoros kulturesélyén D'Ans Pál a római waledens református teológia hallgatója tartott rendkívül magas színvóju előadást az örök városról, ismertette nevezetességeit, magasszínvonalu intelligenciáját, az ókor és a legújabb kor találkozását, népének mentalitását. Előadását vetített képekkel illusztrálta s a nagyszámú közönség zajos tapsokkal köszönte meg a magasnívóju előadást. Ágoston Sándor püspök lebilincselően mutatta be, hogy négy évszázaddal eze őtt mit látott Luther Márton Rómában. A m'ndvégig lebilincselő történelmi előadást ugyancsak zajos és hálás tapsokkal köszönte meg a közönség. A műsort bevezető bibliáolvasást Sárosi István tartotta, a záróhívatban Póth Lajos református lelkész méltatta a husvétü ünnepek jelentőségét.

KÖZGAZDASÁG

Fontos tudnivalók a Budapestre induló „gazdavonat” résztvevőinek

A március 29-én induló »gazdavonat« menetrendjében az egyesületen kívül álló okoknál fogva változás állott be. A változások a következők:

A Petrovgrádról induló résztvevők a délután 13.50 órai rendszeres személyvonathoz csatolandó különkocsikba szállanak be és utaznak Szuboticára, ahol összeállítják a különvonatot. Petrovgrádon csatlakoznak a résztvevők az alábbi irányokból:

Beograd—Pancsevo—Kovacsica: érkezik Petrovgrádra d. u. 13.32 órákor, azonnal átszállás.

Vrsac: érkezik Petrovgrádra d. e. 6.50 órákor.

Szecsány: érkezik Petrovgrádra d. u. 12.33 órákor, azonnal átszállás.

Crnya: érkezik Petrovgrádra d. e. 7.12 órákor.

Itebej hajó: érkezik Petrovgrádra d. e. 7 óra körül.

Pertez autóbusz: érkezik Petrovgrádra d. e. 7.30 óra körül.

A nem Petrovgrádon felszálló résztvevők a Petrovgrad—Szubotica vonalon fekvő minden állomáson felszállhatnak, ahol ez a személyvonat megáll a menetrend szerint, vagy a következő csatlakozási állomásokon:

Dragutinovo: ahova a vonat érkezik 15.09 órákor.

Vel. Kikinda irányából, ahonnan

érkezik d. u. 14.50 órákor.

Csóka: ahova a vonat érkezik 16.27 órákor.

Krsztur—N. Knezsevac irányából érkezik d. u. 16.22 órákor.

Szenta: ahova a vonat érkezik 16.47 órákor.

Sztaribecsej irányából 16.58 azonnal átszállás.

Szenta: tovább indul 17.02 ó.

Sztarakaniza irányából érkezik 16.34 órákor.

Szubotica: ahova érkezik 18.05 órákor.

Itteni csatlakozások: Beograd—Noviszád irányából érkezik 16.10 (Noviszádról indul 13.46 órákor); **Szombor irányából** 16.03 (Szomborból indul délután 14.41 órákor); **Sztáramoravica:** reggel 7.06; **Horgos irányából** 16.06.

A különvonat délután 19 órákor indul Szuboticáról és este 22.30 órákor érkezik Budapestre, ahol a résztvevőket várják és akik elszállásolást igényeltek (szállodai v. közös) elhelyezési helyükre irányítják.

Minden résztvevő az indulási állomás pénztáránál (vagy a Putniknál) váltson jegyet Szubotica—Drzsavna granicá-ig és egy sárga igazolványt K-13-as számot, amely az ingyenes visszautazásra jogosít fel és amelyet a különvonatban a kirándulás vezetőjénél hitelesíteni kell. A jegyet a sárga igazolvány-

nyal meg kell őrizni a visszautazásra. Az egyesület mindazon résztvevőnek visszatéríti a jegyárát, akinek Petrovgrad—Szubotica között kell felszállni a vonatra, arra a távolságra, amit ezen a vonalon megtesz.

A vonatban minden résztvevő személyi arcképes igazolványt kap, melyeken fel van tüntetve a vagon és a szakasz száma. Ugyanezen igazolványra kell hogy rávezetve legyen, ki mennyi pengőt visz át. Pengőről mindenki e hó 25-ig gondoskodjon, mert csak 150 dinárt lehet átvenni dinárban. Pengő beszerezhető a Putniknál vagy egyesületünk utján.

Azok a résztvevők, akik a mezőgazdasági kiállítást megtekinteni kívánják, márc. 30-án délelőtt 9 órákor legyenek a kiállítás főbejáratánál, ahonnan csoportosan vezetővel megtekintik a kiállítást.

Mezőhegyesre, miután onnan az egész tenyészállományt átvitették, a kirándulók nem mennek ki, hanem helyette az ugyanolyan híres és látványos kisbéri állami ménésbirtokot tekintik meg éspe-dig április 2-án, kedden. Az indulás a résztvevők számára, akik jelentkeztek, **reggel 5.30 órákor** a Keleti pályaudvar indulási oldalának bejáratánál. Visszaérkezés Kisberről este 20.35 órákor.

Április 3-án, szerdán, Szegedre indul a különvonat, hajnali 0.30 órákor a Nyugati pályaudvarról. Odaérkezés reggel 4.40 órákor. Az egész nap a kirándulók rendelkezésére áll.

Visszaindulás Horgoson át Jugoszláviába április 3-án, szerdán este 23.30 órákor Szuboticán keresztül Petrovgrádra.

□ Kényszeregyezések. A noviszádi törvényszék, mint illetékes esodbíróság saját kérelmükre esodbönkivüli kényszeregyezési eljárást indított Oswald Péter és Dukay István szrbobráni kereskedők ellen. Oswald és Dukay is 40 százalékos kiegyezést ajánl. A hatóságok Oswald ügyében esodbíróvá Vulanovics Jován sztáribecsei járásbíróági előjárót, gondnokká dr. Manojlovics Alekszandar szrbobráni ügyvédet neveztek ki. A Dukay István-féle kényszeregyezési eljárás esodbírója Vulanovics járásbíróági előjáró, gondnok Katjanszki Uglyesa szrbobráni ügyvéd. Bejelentéseket mindkét esetben április 29-ig fogadnak el, hatánap 1940 május 4.

□ A tojásfehérje régi derítőanyag. A borban lévő cersavval alkot csapadékot s a bor színét nem bántja, ezért elsősorban a vörösborok derítésére használjuk. Hl-kint 1—3 tojásfehérjét számítunk. A fehérboroknál egy-egy tojásfehérjére 2—3 gr cersavot is adunk a borba, a vörösboroknál külön cersav hozzáadása felesleges. A száritott tojásfehérjéből 8—16 gramm kell hl-kint, kevés vízben feloldva. A derítéshez mindig friss, egészséges tojást használjunk. A fehérjét gondosan elválasztjuk a sárgájától, majd a szükséges mennyiséget egy sajtárban kevés borral jól összekeverjük, nyirfaseprővel jól szétverjük, összezsúroljuk és részletekben keverjük a derítendő borba. A bor a leülepedő csapadékról 2—3 hét múlva tisztán lefejtethető, szűrésre nem szorul, elég szép, tiszta lesz magától is.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

— Azzal a térdével úgy megdöfte a törököt, s jobb kezével is úgy megtaszította, hogy az csak nekivágódott a falnak. Igaz, hogy a királyi megbízólevél is összeromlott.

— De már időközben a szultán ajtaját is megnyitották: a nagyur ott ült a teremben nagy méltósággal.

— Az összeütközés láttára a márki kísérete elszörnyedve hangosan felkiáltott. Ezt meghallván a szultán, kérdi a basáktól, mi dolgot volna az?

Többen odafutva meg visszazaladva, leborulnak a szultán előtt s mondják neki, mi történt.

Kikiált erre a szultán:

— Fegyver nélkül, ha akarsz bejöhetsz!

A márki megráznán fejét s ki-meresztvén nagy szemét visszakiáltotta:

— Nem akarok és nem is vagyok köteles!

(Csaknem szóról szóra Komáromy Jánosnak, Thököli titkárnak naplója alapján beszéltek el ezt az érdekes jelenetet: a török szultán és a francia követ latinul váltották ezt a pár szót s a követ válasza eredetileg így hangzott: »Nec volo, nec debeo«. — A szerző megjegyzése.)

A követ azzal hátatfordítva, kísérete élén visszasietett a külső udvarba s minthogy már rajta volt a szultán kaftánja s a vele volt mintegy hatvan francia nemesen is: mihelyst a külső palotába ért, a kaftánt rögtön levette, hasonlóképpen a többiek is s egy ra-

(448)

kásban ott hagyták, az ajándékokkal együtt. Pedig azok közt volt egy nagy tükör, »aminémüt emberi szem addig talán nem is látott és egy csudálatos óra, amely az időváltozást is előre megmutatta: sok szép drága matériák, azt mind visszavitte«.

Aztán felült a török szultán lo-vaira s visszament a hajókhoz s mihelyst beszállott, azonnal ötven ágyut kilövetett a maga tiszteletére és a zászlókat is kitűzette. Egyben megparancsolta a hajók kapitányainak, hogy ha a szultán a tengerre jön, se ne löjjenek neki, sem a zászlókkal meg ne becsüljék.

A szultán nemsokára valóban a tengerre szállt, hogy mulasson s ime, a francia hajók némák és zászlóitlan maradtak.

Nézték ezt a dolgot a minden nemzetbeli keresztény diplomaták és más uraságok, akik közt gyorsan híre ment az esetnek s félelemmel esodálkoztak rajta, bizonynyal mondván, hogy a márki nyakát szegi.

Hanem a szultán böles ember volt: úgy tett, mintha ügyet sem vetne az egész dologra; a francia király pedig, utóbb megtudván a

történeteket, igen-igen megdicsérte du Ferriolt.

— Ó pedig ezt mondotta később a többi követnek, akik nemcsak hogy a fegyverüket letették a padisáh küszöbén, hanem hízelkedésből még török köntösbe is öltöztek:

— Ime, példát adtam tinéktek!

— S valóban, példát is mutatott, — mondotta elismerően Rákóczi Ferenc

— Hallgassa csak tovább fenség, — mondotta Apagyi, — még nincs vége a históriának.

Igy folytatta az elbeszélést:

— A francia királynak saját palotája van Konstantinápolyban, annak a kertjében van egy veres filagória, amelynek tetején aranyos liljom, a francia király címe ragyog. Megunván magát a hatón, ide vette be magát du Ferriol.

— A szultán messzéátóiával szórakozván, meglátja a szerájából az aranyos liljomot, megü-közik rajta s ráúzen a követre: vét sse le tüstént; a török birodalomban egyedül az ő jelvénye fényeskedhetik.

— Ez az én királyom palotája és kertje, — felelte a csausznak a követ, — joggal van tehát itt ki-

tüzve a francia liljom. Nem veszem le!

Megaragudott a szultán s elrendelte, hogy erővel vegyék le a liljomot.

De már akkorra a követ, amennyi franciát csak hirtelenében összeszedhetett, lehetek vagy öt-százán, mind fölfegyverezte s készen várta, hogy fegyverrel és vérel is megvédje a liljomot.

— Tudom, semmi leszünk annyi nép ellen, — mondotta a franciáknak, — de bizony addig királyom címerét le nem veszik, míg én ember él közülünk!

A franciák rákiáltották:

— Éljen Franciaország! Éljen a király!

A törökök mindjárt megüzenték a szultánnak a halálraszánt határozatot, amin az nagyon elesudálkozván, megparancsolta, hogy hagyjanak békét a követnek. Ma is ott van a filagórián az aranyos liljom.

— S a szultán maga elé bocsátotta a követet? — kérdezte Rákóczi.

— Maga elé, fenség, mert mást nem tehetett. Jobban meg is becsüli, mint a többit, bármelyikét.

— S honnét tudja mindezt ily részletesen, Apagyi uram?

— Komáromy János történetesen éppen a francia követnél volt, fenség s a maga szemével látta s a tulajdon fülel hallotta az egész-et. Föl is jegyezte naplójában, amelyet Beograd-ól kezdve, tehát 1697 október nyolcadika óta vezet.

— A törökök nem figyeltek föl

A jugoszláviai kukorica áremelkedése

Az altruista intézmények vásárlási tilalma — Elegendő készletek raklárán — A díjmentes fuvar, amit a termelő és a kereskedő megkeresnek

— Saját munkatársunktól —

A mezőgazdasági termékek piacának középpontjában ma is a szinte példátlan kukoricahossz áll és gyors ugrásokkal előretört karrierjét még a háborús árszihózis sem tudja megindokolni. Március hónapban, tehát alig négy hét alatt az áremelkedés mázsánként 25 dinárt tett ki, ha azonban a február eleji árat vesszük alapul, akkor

a mázsánkénti ártöbblet pontosan 42 dinár, vagyis két hónap alatt pontosan 22 százalék.

A jugoszláv agrárgazdaságban a kukoricának külön jelentősége van. Áralakulását nem lehet a többi szemes terménnyel párhuzamba állítani. Elsősorban nálunk a kukorica az élelemben és termékekben szűkös vidékek lakosságának sok tekintetben elsőrendű tápláléka, így az áremelkedés elsősorban éppen azokat érinti, akik a magas árakat meg sem tudják fizetni. De túl e népelemezés jelentőségén, a kukorica a jugoszláv állattenyésztés tulajdonképpeni alapanyaga és így az áremelkedés az állatkereskedelemben és a húslátásra feltartóztatathatatlanság kiállításával lesz. Így drágult meg például az utóbbi napokban a beográdi piacokon és hentes-mészárosoknál különként, dinárban

	márc. 1	márc. 24
sertéshús	18	22
sertésháj	16	20

Ez szinte mértani pontossággal

azt jelenti, hogy a kukorica drágulását a hentesek és a mészárosok a fogyasztóközönségre áthárították.

A kukorica árának ily hirtelen emelkedésére, amely lassan a buza ára felé látszik törni, — hiszen míg a buza ára ma 202, addig a kukoricáé már 164 dinár száz kilonként — reális ok tulajdonképpen nincs.

Először is, az országban az új termésig

teljesen elegendő készletek állanak rendelkezésre,

amit biztosít az is, hogy a kukoricakivitel, mint ismeretes, teljesen beszüntették. A horvátbánsági »Gospodarszka Szloga« és az Élelmezési igazgatóság már mintegy négy hét óta nem vásárol kukoricát, mert az ellátatlan vidékek szükségletét fedező készleteket már felraktározták.

Bizonyos tehát, hogy ez a két intézmény a közeljövőben és elsősorban a mai indokolatlanul magas árak mellett nem vesz kukoricát. Így ismétlődik majd meg az az évről-évre pontosan jelentkező jelenség, hogy

az újtermésű kukorica behordása előtt, a megmaradt készletek nyomása alatt, kora őszszel a kukorica ára gyengül.

Ez mindenképpen káros jelenség, mert az agrár-gazdálkodás tulajdonképpeni érdeke azt kíváná, hogy újtermés előtt a piacot a lehető legszilárdabb árak dominál-

ják s így az újtermésű magvakra a szilárd ár legyen irányadó. Bizonyos azonban az is, hogy a két intézmény vásárlásain túl, a kukorica árának emelkedését a világ huspiacain mutatkozó szilárdulás is elősegítette, mert hiszen ma a csikágói vágóhidtrösztök árjegyzésétől a miadenováci kis sertéshizláló éppen úgy nem tudja magát függetleníteni, mint ahogy a vajdasági marhakereskedőnek is első dolga a világ állatpiacainak áralakulását gondos számításba hozni. Áremelő hatású továbbá az ország-szerte egyre nagyobb kapacitással dolgozó mezőgazdasági szeszgyárak kukoricaszükségletének fedezése is, mert hiszen a szeszgyárak ma elsősorban ezt a terméket dolgozzák fel.

A kukorica árának emelkedésére gondosan ügyelők figyelmét az sem kerüti ki, hogy a hirtelen áremelkedéshez a kormány gondoskora és szociális előrelátása, akaratlanul is hozzásegített. Ezt a szinte hihetetlennek látszó feltevést, informátorunk a következőkben magyarázta meg:

Bizonyára mindenki előtt ismeretes, hogy a terméketlen és ellátatlan vidékre irányított kukorica-küldeményeket a vasutügyi minisztérium a feladó állomástól a rendeltetési helyig díjmentesen szállítja. Ez tulajdonképpen annyit jelentene, hogy a kukorica ára az elengedett fuvarral mérséklődne. De mi történt? A kukoricában gazdag vidék termelői, kereskedői az elengedett fuvarra a kukorica árához hozzácsapták s így az ellátatlanok kukoricájára elengedett fuvar is ők keresték meg. Ezen az állapoton persze ma már segíteni

nem lehet. Legfeljebb gyors árrögzítés tehetne jóvá sok mindent,

azonban teljesen érthetetlen okokból, a jugoszláv gazdasági élet sem az árrögzítő rendeletet, sem pedig a több országban oly nagy-szerűen bevált hivatalos és központosított árszabályozó rendszert nem ismeri. Pedig szükség lenne rá, még hozzá azonnal.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Gutenberg-éve

A papirgyárak, a papirfeldolgozóipar és a nyomdaipar nagyarányú együttes részvétele a Budapesti Nemzetközi Vásáron.

Budapestről jelentik: A könyvnyomtatás feltalálásának 500 éves fordulója alkalmából a magyar papirgyárak, a Magyar Grafikai Főnökegyesület kötelékébe tartozó nyomdavállalatok és a papirfeldolgozóipar együttes kiállítását rendeznek az idei B. N. V.-on A rendkívül érdekes és tanulságos kiállításban többek között egy eredeti

Gutenberg-korabeli nyomda és papirmerítő-műhely kerül bemutatásra.

ahol merített papirt fognak előállítani és felülnyomással ellátni. De nemcsak a régi kor emlékeit, hanem a modern nyomdaipar legkiválóbb termékeit is bemutatják. A papirfeldolgozó iparok a legmodernebb gépekkel a helyszínen állítják elő a különböző iparcikkeket (papirszalvétát, tapétát, papirzacskót, dobozokat, stb.) A papirgyárak viszont a Magyarországon készülő összes papírfajtákat mutatják be, beleértve az exportesomagolásokhoz használt különleges papirokat is.

a két követ eljárása közt mutatkozott különbségre?

— Dehogy nem! A francia követ lett a legnépszerűbb, legbecsültebb ember Konstantinápolyban, míg a német követet szinte megvetés környezte.

— S az a tüntetés ott az országuton idézte elő a belebbezést?

— Az, fenség. A nagyvezér ugyan más ürügyet keresett és talált. Urunk, a fejedelem, ugyanis nemsokára a porta tudta és engedélye nélkül Drinápolyba ment, hogy a szultánnal beszélhessen. Ebből csapott lármát a nagyvezér, azt állítva, hogy a fejedelem Petróczyvel akart összeköttetésbe lépni, a béke megzavarása végett. Petróczy tábornok, mint tudja fenség, a bujdosók egy részével Oláhországban maradt, — jelenleg is ott van — s aféle kis tábori fejedelemséget alapított: pár mérföldnyi szálláshelyén ő uralkodik, függetlenül a basáktól és a vajdától is.

— S mi történt azután?

— A nagyvezér álnok módon azt adta elő Musztafa császárnak, hogy Thököli öngyógyító fürdőket használhat. — Menjen hát Izmidbe, — mondotta a szultán, — ott százával vannak melegvízforrások.

— Adjon erről fermánt felség, nagyobb biztonság okáért, — mondotta a ravasz nagyvezér.

— Amint aztán a fermánt — császári rendeletet — megkapta, tüstént: őrizetet rendelt a fejede-

lem mellé, értésére adva, hogy Kis-Ázsiába internáltatott.

— A fejedelem öngyógyító rögton előre megírta ezt szegény kegyelmes asszonyunknak, gyöngédén úgy tüntetve föl a dolgot, mintha csakugyan ő kéredzkedett volna el olyan messzire, a fürdők használatára végett.

— A kegyelmes asszony magához hívatta Komáromyt, aki mindjárt látta rajta, hogy valami kellemetlen dolog érte. Kérdést tevén ez iránt, a fejedelemasszony szeméi könnybelábadtak s odaadta Komáromynak az ura levelét.

— Komáromy rögtön fölfogta az új nagy szerencsétlenséget, — hiszen ez valóságos száműzés volt a török udvarból, internálás Kis-Ázsiába egy távolos pontján, — hanem nyugodtságot színlelt s igyekezett elhitetni a kegyelmes asszonnyal, hogy a szultán intézkedésének nincs semmi gonosz jelentősége, különben is rögtön fölkeresi a francia követet, értésére adja a dolgot s hathatós közbenjárását fogja kérni, ha csakugyan valami rosszat forralna a nagyvezér.

— Hanem, ha látszólag meg is nyugodott a fejedelemasszony, ez inkább azért volt, hogy a fejedelem kedvét ne keserítse el még jobban. Öngyógyító harmadnapon érkezett meg s mindenképpen vigasztalni igyekezett a kegyelmes asszonyt, az pedig őt, — Komáromy beszélt, hogy lehetetlenség volt könnyek nélkül látni és hallani, mint bátorította és igyekezett megcsalni egymást a két nagy lélek.

— Három nap alatt fölkészültünk a tengeri utazásra — beszélte Komáromy — s a kajmakánbasa — Konstantinápolyban a szultán helytartója — nagy, öreg hajóra szállított bennünket. Az Isten oly szelet adott, hogy délelőtt megindulván, kilenc óra alatt, mint a nyíl, oly sebesen menvén, megérkeztünk Nikomédiába.

— Az éjet a hajón töltöttük. Másnap kiszálltunk s elfoglaltuk a szultán által rendelt szállásunkat, a régi császári palotának a tengerparton lévő épületeit. A fejedelemet tehát itt is a méltóságát megillető becsülettel látták.

— Este a fejedelemasszony parancsából jó magyar vendégséget csaptunk, muzsikáltunk, boroztunk és táncoltunk. A városbeli törökök és keresztények mind a palotához csődültek, úgy bámultak bennünket, sokan hajókon jöttek az ablakok alá s ott bámészkodtak.

— S édesanyám is részt vett a vendégségben? — kérdezte Rákóczi.

— Részt bizony, fenség, — felelte Apagyí, — méltóztassék csak meghallgatni, folytatom Komáromy elbeszélését, a tulajdon szavai-val, amelyekkel nekem ezt az esetet elmondotta.

— A vendégsereg végeztével — így beszélt nekem Komáromy, — az asztaltól fölkelvén, mint a hatyru halála előtt, rendkívül való kedvet mutatott szegény asszonnyal. Miért cselekedte ezt? Könnyű volt általlátni s másnap kérdésemre maga megvallotta. —

Bizony, nem cselekedtem volna, Komáromy uram, — mondotta, — hanem csak azért, hogy az eltávolításunk fölött való buslakodást az uramnak, továbbá szolgálóinknak és szolgálóinknak fejéből a magam példájával kiverjem.

— Tánc közben a méltóságos fejedelemasszony odajött én hozzá is — beszélte tovább Komáromy s vidáman rámszólt:

— Hát kigyelmed mit buslakodik itt a sarokban, szekretárius uram? Jöjjön csak, megforgatom Isten igazában.

— Rosszul vagyok, méltóságos asszony, — felelte Komáromy, — aztán a tánc nekem már nem kényerem; egész bujdosásom alatt nem táncoltam többször egyszerűen, akkor is nagyságotoktul kényserítve, még Beográdban.

— Nos, ha nem jól van, nem kényserítem, — felelte a fejedelemasszony, — hanem ígérje meg kigyelmed, hogy kétszeresen kipótolja majd pataki palotánkban! — S nem nyugodott addig, míg kezemet nem adtam reá.

— Volt hozzá lelki ereje, hogy vérző szívvel vig arcot mutasson és még táncoljon is! — sóhajtott Rákóczi. — Szegény mártír anyám!

— Megint egy olyan eset volt, fenség, — mondotta csöndesen Apagyí, — amikor őt titokban mindenki külön megsíratta.

Rákóczi elmerengett s Apagyí nem zavarta.

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

115 közzemény

Hetedik rész Ábrázoló mértan

(DESKRIPTIVNA GEOMETRIA)

Közzli: VÁRADY KÁLMÁN

Az árnyék mindig ott kezdődik, ahol a test áll. Ha az első képsikon áll a test, az árnyék is ott kezdődik, ha ellenben közelebb fekszik a második képsikhoz, akkor a második képsikon kezdődik.

Vannak árnyékok, amelyek csak egy síkra esnek, de ha mind a két síkon mutatkoznak, akkor nemcsak az első *térnegyedre* terjed ki az árnyék, hanem átmeny a második képsik után következő *térnegyedbe* is, avagy az első képsik alatt álló *negyedik térnegyedbe* is. Ez a két árnyék a tengelyen megtörik és a törés (x₂) helyén felkuszlik a másik képsikra.

Tehát, ha az árnyék mindkét képsikra esik, úgy külön-külön megszerkesztjük az első és második képsikra eső árnyékokat, tekintet nélkül arra, hogy melyik *térnegyedbe* esik. A kereszteződés megmutatja az árnyéktörés pontját, ahonnan kezdve átmeny a másik látható síkra.

Nyolcadik rész

Könyvvitel

KNJIGOVODSTVO

Könyvvezetés vagy **könyvvitel** alatt értjük, ha a kereskedő, iparos, vagy bárki más, készpénzbeli bevételeit és kiadásait, áru, vagy más javak vételét és eladását bizonyos szabályok szerint, az erre a célra szolgáló könyvekben rendszeresen följegyzi.

A TÖRVÉNY RENDELKEZÉSEI

A kereskedelmi törvény értelmében a kereskedő olyan könyvek vezetésére köteles, melyekből üzletének menete és vagyonának állapota világosan látható. Az iparos is e rendelkezés alá tartozik, amennyiben működése a kisipar kereteit túlhaladja.

A könyveknek kötve, lapról-lapra folyószámmal ellátva és átfűzve kell lenniük. A kereskedelmi könyveket használatba vételük előtt bélyeggel kell ellátni. A főkönyvek hitelesítéséért oldalanként 1 dinárt, a többiért oldalanként fél dinárt kell fizetni.

Az olyan kereskedelmi könyv, melyben szabálytalanságok mutatkoznak, (szokatlan hézagok, vakarások, keresztülhuzások, az eredeti bejegyzés olvashatatlan, ha a kereskedő a sorok közé vagy a lap szélére írt stb.) bizonyítékul csak annyiban szolgál, amennyiben a fennforgó körülmények szerint a szabálytalanságok ellenére is hitelt érdemel.

A törvény követelményei szerint vezetett könyvek peres ügyekben **bizonyítékul** szolgálnak. A könyvek nemcsak a kereskedő mellett, hanem **ellene** is szólhatnak.

VAGYON, ÜZLETI TÖKE, ÉRTEK ÉS TEHERVAGYON LELTÁR

A kereskedő tulajdonát képező javak összessége a **vagyonát** (imovina) képezi, vagyonának azt a részét, melyet üzletének vitelére fordít **üzleti tőkének** (trg. kapital) hívják.

A kereskedelemre fordított vagyonrészletek összességét **érték- vagy cselekvő vagyonnak** (aktiva) mondjuk, annak összessége, amit mások, a hitelezők a kereskedőtől követelnek, **teher- vagy szenvedő vagyon** (pasiva).

Az **érték- vagy cselekvő vagyonhoz** tartoznak (aktiva): a készpénz, az áruk, érték-papírok, ingóságok, ingatlanok, váltó és egyéb követelések.

A **teher- vagy cselekvő vagyon** (pasiva) váltó, vagy főkönyvi tartozásokból áll. Ha a teher- vagy cselekvő vagyonból kivonjuk, a **tiszta vagyont** (čista imovina) kapjuk, amennyiben az érték- vagy cselekvő vagyon nagyobb, akkor a **tiszta adósságot** (terhet) kapjuk (čisti dug).

Ha a kereskedő teher- vagy cselekvő vagyonát fölülmulja, azt mondjuk róla, hogy **fizetése képtelen** (insolventan). Mihelyt a kereskedő fizetése képtelenségéről meggyőződik, ezt a törvényszéknél bejelenteni tartozik.

A **tiszta vagyont** a **leltár** (inventar) mutatja, ami abból áll, hogy érték- és teher- vagy cselekvő vagyonunk egyes részeit írásba foglaljuk.

ADÁS-VEVÉS, HITEL, NYERESÉG, VESZTESÉG

A kereskedő működése a javak, vagyis a birtok kicserélésében áll, **árúkat vesz és elad.** Ha valami pénz ellenében **gazdát cserél, vétel- vagy eladási szerződés** jön létre. Az adás-vétel történhetik:

(Folytatjuk)

SPORT

Hogy áll a bajnokság?

SZERB LIGA

1. BSK	15	13	1	1	60:14	27
2. Jugoszlávia	15	8	5	2	50:16	21
3. Vojvodina	15	7	5	3	33:28	19
4. Szláv (Sz.)	15	8	2	5	38:24	18
5. Gragyanszki	15	8	1	6	23:38	17
6. Jedinstvo	15	6	2	7	27:33	14
7. Bata SK	15	5	4	6	27:24	14
8. ZsAK	15	4	0	11	18:48	8
9. BASzK	15	1	5	9	15:28	7
10. Zemun SK	15	1	3	11	15:43	5

HORVÁT-SZLOVÉN LIGA

1. Gragyanszki	16	15	1	0	76:5	31
2. HASK	16	10	2	4	38:27	22
3. Hajduk	16	8	2	6	38:29	18
4. SZASK	16	8	2	6	30:30	18
5. Konkordia	16	6	1	8	37:32	17
6. Szláv (O)	15	4	4	7	23:40	12
7. Szpl't SK	14	5	2	7	20:35	12
8. Bácska	16	5	1	10	21:44	11
9. Szláv (V)	15	3	2	10	9:33	8
10. Lyubljana SK	16	2	3	11	25:59	7

MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG

1. Hungária	19	14	3	2	55:21	31
2. Ujpest	19	11	5	3	43:23	27
3. Kispeszt	19	12	2	5	57:32	26
4. Ferencváros	18	12	0	6	48:29	24
5. Szeged	18	10	3	5	37:30	23
6. Törekvés	19	9	4	6	34:32	22
7. Elektromos	19	9	4	6	38:38	22
8. Gamma	19	8	3	8	33:34	19
9. Haladás	18	8	1	9	32:38	17
10. Bacska	19	7	3	9	26:45	17
11. Szolnok	18	7	2	9	25:29	16
12. Taxi	18	5	2	11	30:48	12
13. Kassa	19	3	2	14	18:68	8
14. Nemeztli					felosztott.	

BUDAPEST-BÉCS HUSVÉTI TORNA

1. Hungária	2	1	1	0	6:5	3
2. Ferencváros	2	1	0	1	8:6	2
3. Ausztria	2	1	0	1	6:5	2
4. Rapid	2	0	1	1	5:9	1

Futball-eredmények

Petrovárad: A Ferencvárosi TC elmaradt vendégjátéka helyett négy petrovváradit csapat részvételével husvétitornát rendeztek a következő eredményekkel: Radnički—Obilics 2:1. Borac—ZsSK 3:0. Obilics—ZsSK 2:1. Borac—Radnički 4:1. A kétnapos tornát tehát a Borac nyerte.

Sztaramoravica: SzMTC vegyes—Križevica 4:1 (3:0), barátságos, bíró Feiss.

B. Topola: JAK—Bela Zvezda 4:1 (vasárnap), járási serlegmérkőzés és JAK—SzMTC 6:1 (hétfőn), barátságos.

Kikinda: Szloga—szentai Jugoszlóven 3:2 (1:1), barátságos.

Vinkovci: HASK (Zagreb)—Cibalia 6:3 (2:2), barátságos.

Mitrovica: Radnički—BASzK vegyes 2:2, barátságos.

Olaszország: Bologna—Novara 3:3, Juventus—Lazio 3:1, Venezia—Milano 0:0, Genova—Napoli 3:1, Liguria—Fiorentina 2:1, Ambrosiana—Torino 5:1, AS Roma—Modena 1:0, Triestina—Bari 1:0. Az élesport sorrendje: Bologna, Ambrosiana, Genova, Juventus, Lazio, Torino.

Bécs: FC Wien—Vienna 3:3, Wacker—WSC 4:3, bajnoki mérkőzések.

Feketics: Spárta—Viktoria (Szekies) 1:1 (1:0), járási serlegmérkőzés. Játékvezető Priboj. A Spárta fölényben volt, a szekiesiek azonban jól védekeztek.

Magyar Nemzeti B-Bajnokság: Nyiregyháza—Munkács 3:1, Percecs—Losinc 3:0, Salgótarjáni BTC—SSE 3:0, Beszkárt—Ungvár 1:1, Diósgyőr—BVSC 1:0, SK Rusj—Kassa SC 3:0, Ózd—DVSC 5:3.

Románia: Studentesc—UDR 2:2, Rapid—Carpati 7:3, Vénusz—Juventus 2:0, Temesvári MAC—Viktoria 2:0, Ripensia—Tricolor 3:1, Glória—Aradi MTE 1:0.

Rövid sport hírek

A NAK összes játékosait értesítjük, hogy az eheli edzéseket szerdán és pénteken délután tartjuk meg. — A vezetőség.

Két válogatott mérkőzés lesz vasárnap: Beogradban Jugoszlávia—Románia a Duna Kupáért és Budapesten Magyarország—Svájc az Európa Kupáért. Ugyanakkor Bukarestben a román-jugoszláv ifjúsági válogatott mérkőzést rendezik meg.

A cseh-morva bajnokságban a Szláv vezet 22 ponttal, második a Spárta 18 ponttal, harmadik a Pardubice 15 ponttal.

A magyar válogatott Svájc ellen alighanem így áll fel vasárnap: Csikós (Ferencváros) — Olajkár I (Kispeszt), Bíró (Hungária) — Szalay (Ujpest), Sárosi III (Ferencváros), Balogh (Ujpest) — Kincses (Kispeszt), Sütő (Gamma), Szuhai (Csepel), Sárosi dr. (Ferencváros), Kalocsay (Kispeszt).

«««(III)»»»

ASZIALI TENISZ

SCHMIDT MARIKA
 (Noviszád, Katolikus Olvasókör)

Az országos bajnokság eredményei. Zagrebben vasárnap rendezték meg Jugoszlávia ezévi bajnoki versenyt. Az egyes versenyszámok bajnokai a következők: ifjúsági egyesben Harangzó II (Szubotícai TTC), félfegyvesben Marinkó (Lyubljanaí Hermes), női egyesben Csóvics Ica (Szubotícai TTC), férfipárosban Harangzó I—Harangzó II (Szubotícai TTC), vegyespárosban Csóvics—Harangzó I (Szubotícai TTC). — Noviszád képviselőjében csak Schmidt Marika (Katolikus Olvasókör) indult a zagrebi versenyen. A noviszádi bajnoknő be is jutott a négyes döntőbe, itt azonban vereséget szenvedett Csóvics Icától s így a második helyre szorult.

Ifjúsági mérkőzések Noviszádon. Katolikus Olvasókör—Gazdakör 5:0, Katolikus Olvasókör—Makkabi 3:2. A KOK csapata Horváth, Vanyóczy, Pilez összeállításban játszott.

A tekésző sport hírei

A noviszádi Keramit ma este 8 órakor a Kott-vendégőben tartja meg ezévi rendes közgyűlését, amelyre kérjük 7 órára az összes tagok megjelenését. — A vezetőség.

AVALA MOZI

Göre Gábor bíró ur

a szuboticaival Avala moziban

Városi Mozi, Szubotica

Szombattól, március 23-tól

Kabos Gyula

a legjobb magyar komikus legvidámabb filmje, a

Mescantó

Főszerepben még:

Törzs Jenő, Perczel Zita, Gózon Gyula és Gombaszegi Ella

Gondoskodók előre jegyekről!

„Ortopéd“ cipőket

minden fajoslátra, a legjobb m. d. szerek szerint garanciával készít

Gái István, Szubotica Zimiski tér 2

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza: Bácskai, Noviszád környéki 207-208, Szombor környék 206-208 középbácska 208-210, felőbácska 208-210, baranyai 206-208 Tiszai hájorakomány 211-213, felőbánai 207-209, előbácska 1. 2-203, szerémi 204-206, szlavóniai 205-207, Rozs: bácskai 175-177.50, Zab: bácskai, szerémi és szlavóniai 170-172, Kukorica: bácskai, k. d. 166-167, verscei paritásiban 166-167, indjiái paritásiban 166-167, — Arpa: bácskai és szerémi 64-64 k. d. 182.50-185, bácskai és szerémi tavaszi 200-202.50, baranyai tavaszi 202.50-220, Orlemények: buzalisci 0 g. 0 g. és 0, bácskai és bánai 315-325, kettes 295-295, ötös 275-285, hatos 255-265, hetes 225-235, nyolcas 147.50-152.50, szerémi és szlavóniai 0 g. és 0 g 310-320, kettes 290-300, ötös 270-280, hatos 250-260, hetes 220-230, nyolcas 157.50-152.50, Buzakorpa: bácskai és baranyai jutásakokban k. d. 140-142.50, bánai, jutásakokban 125.50-140, Bab: bácskai fehér 2°-os 435-440, szerémi fehér 2°-os 435-440, Zsír: d. szavóniai 25 kilós kannákban bruttó nettóért 16.75-17, hordókban, netto, franko hordó 17.25-17.50, Irányzat: változatlan, Forgalom közepes.

«(***)*»»»

FACIPÓ-NÓTAK

(Németországban a bőrrel való takarékoskodás okából facipőket készítenek)

1. Magas jegenyefán sárgarigó fészkel, a hadviseléshez facipő, s nem ész kell. Sárgarigó könnyen felszállhat a fára. Nehéz facipőnek is felszáll az ára.

2. Édesanyám, édesanyám, csak az a kéresem. Jó facipőt, jó facipőt csináltasson nekem. Jó nehéz facipőt, mert fia tüzer lesz. S ez illik, illik, ez illik, illik, illik. A nehéz tüzerhez.

3. Pántlikás gázmaszkom. Fújdogálja a szél. Köszönöm galambon. Hogy eddig szeretted. Hogy eddig szeretted. S facipőt viseltél. De mióta nem szeretsz. Meztelen is elmehetsz.

FANYAR TÓBIÁS

Féltáru utazás

Budapestre és vissza

úgy a jugoszláv, mint a magyar vasúton!

INGYENES MAGYAR VIZUM UTAZÁS ELŐTT SZERZENDŐ BE!

Ajánlatos, hogy a Budapestre utazni kívánók utlevelüket az ingyenes vizummal való ellátás céljából mielőbb a beográdi m. kir. követség utlevélhivatalához, vagy a zágrebi m. kir. konzulátushoz eljuttassák. Ez alkalommal kezelési díj címen 34 dinár, vásárgázolvány fejében 60 dinár és visszaküldési portó küldendő be. Tartózkodási engedélyt Budapesten ingyenesen adnak ki.

Kedvezményes beutazás Budapestre 1940. március 20-tól április 7-ig.

Visszatartás: márc. 30-tól április 17-ig.

AZ UTAZÁSHOZ JUGOSZLÁV UTLEVEL SZÜKSÉGES

A Jugoszláv vasúton a magyar határig a vasútjegy teljes árát kell megfizetni. A jegyet meg kell őrizni, mert a visszautazás a jeggyel teljesen ingyen eszközölhető. A magyar vasúton úgy az oda, mint pedig a visszautazás során féltáru jegyet kell váltani. A Mezőgazdasági Kiallítás és a Tenyészállat Vásár 1940. március 20-tól április 7-ig tart. A vásárlás céljaira dinárt kivinni nem lehet. A vásárlásra szánt összegek bármely jugoszláv fehatalmazott pénzintézetnél helyezendők letébe, s a letétigazolványok alapján azok értéke Budapesten pengőben becsáttnak rendelkezésre.

A vásárgázolványokat a Vásár ideje alatt a Vásár területén le kell bélyegeztetni. Ily igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében a Putnik és Waggon Lits utazási, valamint a Fruska Gora turisztikai egyesületi irodák Jugoszláviában levő összes fiókjainál, továbbá Apatinban a Takarékpénztárnál, Doljna Lendaván Balkányi E. ur üzletében, Murszka Szubotán a Prekmurszka Banknál, nemkülönben a zágrebi magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségénél Njegusova utca 28 a Telefon 26-265 és a Magyar Kereskedelmi megbízottnál kaphatók.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapl lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

RÁDIÓSOKNAK GIF szalmiák-ELEM

nélkülözhetetlen,

- korlátlan a raktározó képessége,
- csodálatos a regenerálódása,
- óriási a teljesítménye,

Használaton kívül nincs önfogyasztása! Szabadalom bejelentve

„MONTAKT“ elektrotehnička Ivornica ZAGREB, Rádnicska cesty broj 55. BEOGRAD, Zadarszka br. 2.

URANIA MOZI, Noviszád

Ma bemutató:

Göre Gábor visszalér

Rózsahegy Kálmán, Tompa Pufi, Pethes Sándor

Szerzte be jegyét elővetelben Telefon 40-31

BEDÖRZSÓLES? Maszizozás? NÖVÉNYHARMAT és semmi más! Árú patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

ELADÓ

LEICA FENYKÉPEZŐ GÉPET is szakembertől vegyen! Vajda fotókereskedés, Zselezniczka 32. 1750

VENDÉGLŐ, étkezde, a beltéren berendezéssel eladó. Ugyanott szép gyermekoosi is eladó. Cim a kiadóban. 1886

FÉL HALÓSZOBA és egy Singer varrógép eladó. Noviszád, Sumadijszki trg 16, a házmesternél. 1880

KÖLTÖZKÖDÉS miatt különböző háztartási cikkek eladók. Kovács, Noviszád, Kralja Petra II. 55. 1881

KIADÓ

BETEGSEG miatt kiadó vagy eladó a Dániel Péter, Szremszka u. 4 és a Szuboticska 73 alatt lévő hentes üzlete teljes berendezéssel, mellékhelyiségekkel és jégveremmel, valamint eladó 3 darab vadonatúj jégsekreány és egy féderes huskoosi. Érdeklődni a fenti címek alatt. 1888

PINCE, 20 m. hosszú, 5.5 m. széles, betonozott, borpincének vagy raktárnak alkalmas, új palotában kiadó. — Ustvazszka u. 4. 1883

KERESLET

TANONCOT, szerb-magyar, vagy szerbül és némétül beszélt, fizetéssel felveszek. Krausz, órás, Noviszád, Pasiceva 32. 1845

INAS és egy 14-15 éves bejárólány azonnal felvétetik. Kulik szabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 3. 1885

Molykár ellen

városi bundákat, női bundákat, boát és minden egyéb szőrmejét adja megóvásra

BAYERLE

szücs üzletébe, Noviszád, Pasiceva 21.

HÁZHELYET keresek csuládi ház építésére 12 méter uccal fronttal. — Ajánlatokat Házhelyre jellegére a kiadóba kérek. 1892

SZABOSEGFEDÉKET azonnali belépésre keres Tat'cs nődival-szalon, Noviszád, Kralja Petra I. 15. 1889

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CRNE a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsíradal nappali krém. Apoteka Kuchler, Vršac. 2474

SZFLOT, pattanást, hamlést, orrvöröslést és más bőrbetegségeket pár tégely használata után biztosan elűntethet. DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkoosi képviselőlet PIRELLI AUTOGUMI, autó alkatrészek, felszerelések, AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD, Kralja Petra II. 64-84, Telefon 31-06

MIUTAN fetelepünk árvíz folytán viz alá került, kérjük b. vevőinket, hogy rendeléseiket »Carbon» Nathan Adolf, Noviszád, Bartua Luja 4. telefon 25-54 címre átadni sziveskedjenek. 1887

VÁMCSÖKKENTÉS folytán EBERHARDT ekék mélyen leszállított áron kaphatók SZENES vasüzletben. 459

Akácfa

3 éves kitünő 220 cm magas iskolázott példányok nagyon olcsón kaphatók »HORTUS» kertészeti telepek, Szubotica, Postafiók 26. Telefon 66. 735

Reggeli Újság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50 Telefon: 21-37, éjjeli 20-58 Felelős kiadó: András Dezső A Hirdetési díjak vezetője: Elazsek Ferenc Preplata — Előfizetés: Egy óra 28.— dinár (kibordó útján 30 din.) Három óra 80.— dinár (kibordó útján 86 din.) Félévre 160.— dinár (kibordó útján 172 din.) Helyi svakodnevo - Megjelenik naponta Post.ékhovni račun — Postacekkszámla: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692